

EGYETÉRTÉS

49. évfolyam

Budapest, 1913 SZOMBAT július 12.

164-ik szám

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasúti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő:
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs:
EÖTVÖS KÁROLY

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
VI. KERÜLET, VÁCZI-KÖRUT 19. SZÁM

Másutt és itt

Budapest, július 11.

Szomoruan borult az ég az ország fölött. A szélviharral, vízárral és jéggel terhes fellegekben szinte éjjel-nappal veri a természet átka a kalászos rónákat. Az aratásra érett termést tönkreteszi az időjárás és a földből élő magyarság kétségbeesett, gondokkal terhes lélekkel gondol a jövőre. Miből fizeti adósságát? Miből ruházza háza népét? Lesz-e kenyere a jövő aratásig? . . . Kétségbeesett arcok fogadnak bennünket mindenfelől s nincs egyetlenegy reális alap sem, amelyre a biztató jövő reményét lehetne építeni.

Maradi és elhibázott agrárpolitikánk minden átka ránk borul most. Másfél év óta pang a Duna—Tisza közén minden üzleti élet. A mi tőkeszegény viszonyaink közepette a hitelnek szászoros jelentősége van. Nálunk majd minden vállalkozás hitel igénybevételével, idegen tőkével esik meg. A pénz könnyű forgása az iparnak és a kereskedelemnek az, ami a földművelésnek a jó májusi eső: éltető eleme. De már másfél év óta alig-alig van részünk benne. A tőke elzárkózik, hitel nincs. Hiszen igaz, ennek nemzetközi okai is vannak; de a pénzfeszültség a Lajttól nyugatra csak nehézségeket okozott, válságot nem. Nálunk ellenben valóságos krízist idézett elő s az üzleti vállalatok egész sora omlott már eddig is

össze. Miért? Miért fél a tőke nálunk jobban, mint külföldön, hiszen a balkáni érdekek nem kisebbek pl. Franciaországban sem, mint nálunk? Azért, mert más államok kormány-politikája villámhárítóként áll a dolgozó néprétegek munkája, a közgazdasági élet fölé. Másutt a kormány-politika legfőbb törekvése az, hogy biztosítsa a népnek a kereseti lehetőségeket, hogy elősegítse anyagi és szellemi előhaladását. Másutt a népet és néppel kormányoznak, nálunk a nép ellen és nép fölött uralkodnak. Másutt a militarizmus rettenetes súlyának elviselésére képessé teszik a népet, nálunk hónapok óta fegyverben tartják a legjobb munkáskezeket, hogy antul jobban érezzük a hadsereg minden súlyos átkát. Másutt a népképviselő komoly meggyőződése erősíti a hadsereget, nálunk gépfegyver osztagok és zsoldos Gerők forradalmi hangulatot szító vérengzése terjeszti óriási erővel az antimilitáris gondolatot.

Az a hübele-balázs-külpolitika, mely világszerte szánakozó gunyosolyt fakasztott, immár egy milliárdnál nagyobb improduktív rendkívüli terhet rakott a nép vállaira éppen akkor, amikor amugy is felényire csökkentek a kereseti lehetőségek. Miből teremti elő ezt az óriási pénzt az ország? A feleletet megadja a kormány legutóbb közzétett kimutatása az állam bevételeiről és kiadásairól, mely megdöbbenően tárja eléink azt a szomorú valóságot, hogy az

ország népe immár ajkától kénytelen elvonni a falatot, csakhogy kiizzadhassa a közterheket. Meggondolta-e Bécs és aláztos szolgája, Tisza István, hogy mi lesz ennek a vége? Gondolnak-e arra, hogy a satnyán táplálkozó magyar néppel a gazdasági politikával csakhamar megszűnik az a jó katona-anyag lenni, amely már annyiszor megmentette a végső összeomlástól a Habsburgok trónját? Értéknek ugyis csak ebből a szempontból tekintenek bennünket, amint hogy Tisza és mungóhordája Bécsnek nem is más, mint egy jó — hadseregliferáns, közkereseti társaság korlátolt felelősséggel.

És az immár másfél éve tartó ipari és kereskedelmi válság enyhítésére mit tett a „nemzeti munka“ kormánya? Végzett talán valami rendkívüli, a helyzet követelte munkát, azonkívül, hogy — sószerződéseket kötött és birtokot vásárolt Várpalotán? Talán elrendelte a már megszavazott közmunkák végrehajtását? Talán inségmunkákat végeztetett? Talán kifizette a régi számlatorozásokat a szállítóknak? Talán fokozottabb állami támogatásban részesítette az osztrák verseny alatt nyögő magyar ipart? Talán mérsékletre intette az adóprést? Igen, mindezt megtette a kormány — Ausztriában. De nálunk? Itt a már rég megszavazott közmunkákat nem hajtják végre, inségmunkák elől mereven elzárkózik a Tisza-gárda, az iparfejlesztési czéla megszavazott hitelt

Gyógyulás

Írta: Pünkössti Andor

(Utánnyomás tilos)

Személyek: Az asszony és a férfi.

Szín: Halk, alkonvatba hajló tengeri tájak. A földekre, vizekre és mindenre félig vöröses sugarakkal hajlik a kései nap. Messze, az ég pereménél, mintha néhány vitorlás bárka surranna gyorsan tovább. A közelben elegáns fürdő, melynek kaczer utjai egészen idáig kusznak előre. A csöndes napfényben, elől egy padon kissé hanyagul, de finom ívelésben fiatal asszony ül. Kezében könyv, de nem olvas. Szemei kissé álmodozóan révedeznek a meszeségbe. Majd hirtelen, őszinte meglepetéssel fordul az út felé, melyen a férfi közeledik feléje.

A férfi: (kissé bizonytalanul üdvözlő az asszonyt és szinte akaratlanul is meglássija lépteit. Látszik rajta, hogy közeledeni szeretne, de nem tudja, hogy hogyan fogadják).

Az asszony (nagy csodálkozással néz reá és mikor közelebbül előtte van kissé idegesen rászól): Hát maga hogyan kerül ide?

A férfi (egyszerűen de kissé izgatottan): Magát keresem.

Az asszony: Engem? . . .

A férfi: Igen. . . Hiába csodálkozik. . . Csupán csak azért jöttem ide a világ végére, hogy felkeressem magát, hogy megkeressem magát.

Az asszony (mulat a dolgon és kissé kaczerán): És megtalált?

A férfi: Talán. Ezt most még biztosan nem

tudhatom. El kell ismernem, hogy volt idő, mikor ez a találkozás számomra sokkalta könnyebb lett volna és sokkalta biztosabb mint most, mikor már teljesen csupán csak magamat ismerem.

Az asszony (még egyre évődve): És ismert talán mást is?

A férfi: Ismertem. . . Volt idő, mikor még ismertem egy asszonyt, akiről tudtam, hogy szeret, nagyon szeret és most ismerem egy asszonyt, akiről még azt sem tudom biztosan, hogy egy kicsit is szeret-e vagy nem.

Az asszony: Kérdezze meg tőle.

A férfi: Minek. . . ugy is hiába. (Kis szünet mulva). . . Miért hagyott el? Miért szökött, miért menekült el ide előlem.

Az asszony: Maga küldött. . .

A férfi: Miért hallgatott reám?

Az asszony: Miért küldött el?

A férfi: Igaza van. A kérdésre kérdéssel felel.

Az asszony: Maga pedig még a feleletben is kérdez.

A férfi: Igaza van. . . (Kissé elgondolkozva). . . Talán én voltam a hibás. Nem tudom. Az ember mindig vádolja önmagát, de soha sem hiszi el a saját vádjait. Én is úgy érzem, talán még sem egészen én voltam a bűnös.

Az asszony: Pedig maga volt.

A férfi: Ilyen határozottan vágja a szemembe?

Az asszony: Igen. . . Maga volt a hibás. Maga küldött el. Maga állt előm fölényes mosolygással, előkelően és hidegen: „Asszonyom! legokosabban teszi, ha elutazik messzire,

hogy ne is lásson engem, hogy még hirt se halljon felőlem. Asszonyom, sajnálom önt, de magán igazán nem segíthetek.“ Akkor fájtak ezek a szavak. Azóta sok minden történt és most igazat adok magának.

A férfi: Most, amikor már magam sem hiszek benne? . . .

Az asszony (nagyon nyugodtan és minden szenvedélytől menten): Eljöttem, mert megéreztem, hogy így jobb. Fájt, nem bántam. Sokat sirtam, hadd hulljanak a könnyek. Semmit se bántam. Eljöttem, hogy megfogadjam a maga tanácsát, hogy elmenjek messzire, ahol még hirt sem hallok magáról, ahol elfelejtem örökre, egészen.

A férfi: És elfelejtett egészen?

Az asszony: A maga megjelenése gátolt csupán meg benne.

A férfi: Az én megérkezésem gátolta meg csupán? . . . Hát elfelejtett engem, akiért egykor mindent, de mindent feláldozott volna. Akit követett volna tüzön, vizen, minden poklokokon keresztül.

Az asszony (nagyon nyugodtan): Ne izgassa magát. . . Azóta sok idő eltelt, azóta sok minden megváltozott. Maga küldött és én mentem. Parancsolta, hogy elfeledjem és. . . én elfeledtem.

A férfi (vergődve): Nem igaz. Nem igaz. . .

Az asszony (nyugodtan): De igaz. . . Miért hazudnék magának, mikor ugy is mindketten megérzenők, hogy nem szólottam igazat. Látja, maguk mind ilyenek. Mikor azt mondtam, hogy nem tudom elfelejteni, nem hitte el. Most azután, hogy csak azért is elfeledtem, megint kételkedik szavamban.

arról, hogy mindegyik ellenzéki képviselő fizetéséből 100—100 koronát vontak le és ebből bírság-alapot létesítettek. Ilyenformán azok a képviselők is, akiknek bírság címén a házelnökség fizetéséből levont 1600 koronát csupán 100—100 koronával kapnak kevesebbet rendes fizetésüknél. Ehhez az indítványhoz a párt hozzájárul.

A konferencia után a vezérek délután félkettőtől együtt maradtak fesztelen beszélgetésre, mikor a párt sajtóügyei is szóba kerültek.

Apponyi és Károlyi

Apponyi Albert gróf a tanácskozás után így nyilatkozott a hírlapíróknak:

— A legintimebb pártpolitikai kérdéseket beszéltük meg, amelyekről korai volna beszélni.

Hasonló kijelentéseket tett Mezőssy Béla, gróf Károlyi Mihály ezeket mondta:

— Ami a tárgyalásokat illeti, annyi közölni valóm van, hogy *nincs semmi közölni valóm*. És ezentul már így is lesz, mert elhatároztuk, hogy akciónkról *nem teszünk közléseket a nyilvánosságnak*. Az ezután következő munkálatok már nem olyan politikai akciók, mint amilyenek a múltban voltak, mert ezek a tisztán pártszervezési kérdések, *intim taktikai ügyek*, amelyek a párt *belső életére tartoznak* és olyan természetűek, hogy *nem valók a nyilvánosság elé*. Tárgyaltunk az Andrássy-párttal való kapcsolatáról is, de erről közléseket tenni szintén korai dolog, mert *meg kell várunk, hogy a párt megalakuljon* és csak azután foglalhatunk vélegesen állást.

Justh Gyula nyilatkozata

Egy hírlapíró megkérdezte Justh Gyulát, mi a véleménye az Andrássy-párttal való kooperációról? Justh így válaszolt:

— Engem függetlenségi programmal választottak meg, függetlenségi vagyok és az is maradok mindvégig. *Andrássyval szívesen kooperálunk*, ha arról van szó, hogy a közéletből kiüldözzük a korrupciót, de *a választójog tekintetében, sajnos, nincs megegyezés*. Ezen a téren nehézséget látok, *ha Andrássy minden föntartás nélkül nem csatlakozik ahhoz az állásponthoz*, amelyet a szövetség ellenzék már tavaly együttesen elfoglalt. Már pedig ebből nem engedhetünk egy jótányit sem. Itt tehát, ugylátszik, akadályok vannak. Azt eleve *hangsúlyozom, hogy a pártok fuziójáról szó sem lehet*. Mi megyünk a magunk útján. Nem tagadom, *nekem ez a választójogi terv sem volt elég*, mert az én céljaim messzebb mennek, de mert ez is haladást jelent, első lépésnek elfogadtam. Ezt a tervezetet meobolygatni nem szabad, *ebből nem lehet nyírβάλni, faragcsálni*, mert a pártban is, az országban is nagy lenne a visszavonás.

A hírlapíró megkérdezte Justh Gyulát arról a verzióról is, hogy az új Andrássy-pártba állítólag függetlenségi képviselők is be fognak lépni.

— El tudom képzelni, — válaszolta Justh — hogy valaki megválasztása óta más meggyőződésre jutott és más elvi alapon álló pártot akar támogatni. De akkor *kötelessége lemondani mandátumáról*, amelyet függetlenségi alapon kapott és új választásnak vetni alá magát, úgy, ahogy azt megtette Gaál Gaszton annak idején, pedig nem is elvi különbségek, csak nézeteltérések voltak közte és a pártja között. Az olyan képviselőnek, aki elhagyja elvi álláspontját, *fültétlenül meg kell kérdeznie választóit*.

Itt említjük, hogy azok a hírek, mintha a függetlenségi párt számos tagja belépne az új Andrássy-alakulásba, úgy látszik, *nem felelnek meg a valóságnak*. Paluquay Móríz ma határozottan megezáfolta ezt a hírt, valamint nem felel meg a valóságnak Urmánczu Nándor, Förster Aurél, Bottlik István, Kállay Ubul belépése sem. Justh Gyulának fentebb közölt érdekes kijelentését tehát főleg Déssy Zoltánra és gróf Bethlen Istvánra lehet vonatkoztatni.

A függetlenségi párt sajtója

Az egyesült függetlenségi és 48-as párt érmeiben ma lefolyt elnöki értekezlet után

fesztelen eszmecsere folytattak az elnökség jelen volt tagjai a függetlenségi párt részére megteremtendő *sajtó kérdéséről* s ugyyszólván egyhangulag kialakult az a nézet, hogy egy kétfillics boulevard-lapot kell alapítani a függetlenségi eszmék terjesztésére. Ennek a létesítendő lapnak élére a párt dr. Zlinszky István országgyűlési képviselőt kívánja állítani. Dr. Zlinszky Istvánnak az a kitűnő terve van, hogy a párt tagjait kéri meg az új lap terjesztésére és az a meggyőződése, hogy 30—40 képviselő könnyen tud egy-egy kerületben 5—6 ezer lappédányt elhelyezni, úgy, hogy az új lap 200.000—250.000 példányban jelenhetik meg. Az új kolportázslap eszméje kétségkívül célravezető lesz, annál is inkább, mert dr. Zlinszky István eddigi hírlapírói és politikai tevékenységével méltán rászolgált arra, hogy az új párt sajtójának szervezése az ő kezében legyen. Zlinszky annak idején a „Függetlenségi Hírlap”-ot szerkesztette nagy agilitással és politikai éleslátással és annak előtte nyomdavállalata volt Aradon, tehát módjában volt elsajátítani azokat a szakismerteket, amelyek egy nagy célú szolgáltató orgánus vezetéséhez szükségesek. A párt egyben háláját akarja leróni dr. Zlinszky István iránt, aki a koalíciónak nagy politikai szolgálatokat tett, a többi közt mint háznagy megtagadta a Fejérváry-kormány bemutatását s legutóbb nagy szerepet játszott a fuzió megteremtése körül. Semmi kétség, hogy az új orgánus ezek után mihamarabb meg fog alakulni s előreláthatóan szakavatott szerkesztésével gyors népszerűsége fog szert tenni.

Az önjelölt afférja

Tudvalevően a gyomai választáson szerepelt egy dr. Gerő Ernő nevű függetlenségi önjelölt. Gerő budapesti ügyvéd és soha nem volt tagja a függetlenségi pártnak, amiért is gróf Károlyi Mihály pártelnök megtagadta a támogatását. Most, hogy Gerő alig néhány szavazatot kapván csufosan megbukott, azzal vádolja Károlyit, hogy oly értelmű táviratot küldött a gyomai pártelnökhöz, az árulóvá lett Ósapay Lajos gyógvészhez, a mely szerint *Gerőt ne sejtse, mert ő „zsidó és megbízhatatlan”*. A megvadult önjelölt ezt a képzeltséget, úgy látszik, korolyan el is hitte, amire vall, hogy egy botránvos sértő táviratot küldött ennek alapján Károlynak, aki ezt ma reggel, amikor Tiszadobról visszaérkezett, vette kézhez.

Egy hírlapíró ma délelőtt megkérdezte Károlyit, hogy megkapta-e már a Gerő sürgőnyét, amire a pártelnök így válaszolt:

— Igen, megkaptam, de *nem óhajtok róla nyilatkozni, miután más utra terelem az ügyet*.

— Méltóságod tehát provokáltatja Gerő Ernőt? — vetette közbe a hírlapíró.

— *Meg fogom tenni a szükséges lépéseket*.

— Megfelel-e a valóságnak, hogy elnök ur olyan táviratot küldött Ósapaynak, hogy Gerő zsidó és megbízhatatlan?

— *Ez nem igaz. Zsidó voltára még csak czélzást sem tettem*. Annyi tény, hogy nem tartottam alkalmas jelöltnek, de rólam mindenki tudja, hogy *vallási kérdéseket nem bolygatok, nem vagyok antiszemita*, zsidó képviselőtársaimat épp úgy tiszteltem és szerettem, amint a másvallásúakat. Engedje meg azonban, hogy az ügy lényegére vonatkozólag ne nyilatkozzam, miután azt más uton akarom elintézni.

Ennyit mondott Károlyi, akiről még csak *feltelezni se lehet, hogy antiszemita velleitások vezetnék*, hiszen éppen demokratikus gondolkozása, demokratikus tette szereztek számára országsszerte közbecsülést és köztiszteletet. Károlyi semmi esetre sem antiszemita, érthetetlen tehát, hogy Ósapay Lajos milyen sürgőnyöt mutatott fel. Lehetséges egyébként, hogy a távirat ilyen szövegét valamelyik tulbuzgó Gerő-kortes konstruálta meg, aki beugratta Gerőt. Az ügy bizonyára rövid időn belül tisztázódni fog, miután Károlyi nem fogja magán viselni az antiszemitizmus alaptalan és nevetséges vádját.

Mint közlik, gróf Károlyi ma délelben Zlinszky István és Beck Lajos orsz. képviselőket bizta meg,

hogy nevében kérjenek dr. Gerőtől lovasias elégtételt. Gerő viszont *Vöczköndy Lászlót* és dr. Lackner Arturt bizta képviselével. A segédek délután hat órakor az Országos Kaszinóban találkoztak és az ügyről a következő jegyzőkönyvet vették fel:

Jegyzőkönyv. Felvétel 1913. július hó 11-én az Országos Kaszinó helyiségében. Gróf Károlyi Mihály megbízásából dr. Beck Lajos és Zlinszky István urak elégtételt kérnek dr. Gerő Ernő urtól a folyó hó 11-én küldött sürgönyben foglalt sértésekért. Dr. Gerő ur megbízásából dr. Lackner Artur és Vöczköndy László urak kijelentették, hogy a két elégtételt megadják. Zlinszky István és Beck Lajos urak felük nevében kijelentik, hogy a szóban forgó sürgöny, melynek szövege: „Gerő Ernő ügyvéd zsidó, megbízhatatlan, nem támogatjuk”, egyáltalában *senkihez nem intézte és nem is intézhette*. Ezek után dr. Lackner Artur és Vöczköndy László urak felük, dr. Gerő Ernő ur nevében kijelentik, hogy a gróf Károlyi Mihály urhoz intézett sürgöny szövegét mélyen sajnálják és az *abban foglalt sértésekért ezennel bocsánatot kérnek*.

A megbízottak az ügyet a lovasiasság szabályai szerint befejezettnek nyilvánították. Kelt, mint mint fent. A segédek aláírásai.

Miniszterváltozások

— Beöthy és Teleszky mennek —

Harkányi és Korányi az utódok

— Hírek a politika világából. —

Budapest, július 11.

Gróf Tisza István miniszterelnök úgy rendezkedik, mintha örökös miniszterelnöknek neveztek volna ki. Szervezi a pártját, törvényeket gyárt, fölfrissíti a főispáni kart, cserélteti a minisztereket, szóval az országot igyekszik teljesen a maga képére átformálni, hogy mire az általános választások ideje el-érkezik, könnyű munkája legyen. Legalább ő azt hiszi, hogy könnyű munkája lesz, holott épp oly rettenetes vereség vár reá, mint 1905-ben. Akkor a szabadelvű pártot tette tönkre, most a munkapárton van a sor.

A Beöthy László távozása már végleg befejezett dolog s a mai minisztertanácsban a kormányelnök be is jelentette, hogy báró Harkányi János lesz az új kereskedelmi miniszter, aki a jövő héten már fel is esküszik a királynak. Beszélnek arról is, hogy Teleszky János pénzügyminiszter szintén elhagyja a nyáron a helyét s az ő utódául báró Korányi Frigyeszt szemelte ki Tisza. Perfekt gróf Pejacsevics Tivadar horvát miniszterrel való ki-nevezése is. Az ősszel alkalmasint báró Hazai Samu honvédelmi miniszter is visszavonul a politikától, úgy, hogy a Tisza-kabinetben csupa új ember lesz.

Mai híreink itt következnek:

A mai minisztertanács

A kormány tagjai ma délután 6 órakor minisztertanácsra gyűltek össze a miniszterelnökség palotájában gróf Tisza István miniszterelnök elnöke alatt. A minisztertanácsban Hazai Samu báró honvédelmi miniszteren kívül a kabinet összes tagjai résztvettek. A minisztertanács folyó ügyekkel foglalkozott és este nyolcz órakor ért véget. A jegyzőkönyvet Drasche-Lázár Alfréd miniszterelnökségi miniszteri osztálytanácsos vezette. A miniszterelnök referált a külpolitikai helyzetről, a külügyminiszterrel folytatott bécsi tárgyalásáról és a kereskedelmi tárca betöltéséről.

A minisztertanácsban részt vett báró Burián István király személye körüli miniszter is, aki délelőtt féltkor utazott el Bécsből s délután negyedháromkor Budapestre érkezett.

A miniszterelnök a királynál

Gróf Tisza István miniszterelnök július 14-én, hétfőn délelőtt 11 órakor kihallgatáson jelenik meg a királynál. A miniszterelnök va-

sánap este 6 óra 53 perczkor érkezik Ischbe, ahol a „Hotel Bauer“-ban fog lakni. Vele megy az új kereskedelmi miniszter, báró Harkányi János is, aki hír szerint már ekkor leteszi az esküt. *Beöthy* László felmentése és *Harkányi* kinevezése a hivatalos lap vasárnap számában már megjelenik.

Teleszky is távozik?

Hire jár, hogy nemcsak *Beöthy* László, hanem a régen lemondani készülő *Teleszky* János pénzügyminiszter távozása is teljesen befejezett dolog. Utódjára nézve már napok óta folynak a tárgyalások. Első sorban *Hegedüs* Lóránt volt a jelölt, de *Hegedüs* a tisztség nem fogadta el. Gróf *Tisza* István miniszterelnök ekkor báró *Korányi* Friggyessel lépett érintkezésbe és a purparlék eredményével is végződtek és így ő lesz a jövő pénzügyminiszter. *Teleszky* menesztése a téli adókonfliktusra és bizonyos személyi ellentétekre vezethető vissza. A tervbe vett örököse, báró *Korányi*, igen fiatal, nem is negyvenéves ember, aki azonban tehetségénél és pénzügyi szaktudásánál fogva, fiatalága ellenére is, a legnagyobb karrierek egyikét csinálta Magyarországon. Ő volt eddig a legfiatalabb osztálytanácsos — éppen a pénzügyminisztériumban — és jelenleg az Országos Központi Hitelszövetkezetnek az igazgatója.

A függetlenségi pártkörből

Az egyesült függetlenségi és negyvennyolcas párt körhelyiségében ma este számos képviselő járt fenn, akik élénken vitatták a politikai helyzetet. Ott voltak többek között gróf *Károlyi* Mihály, *Justh* Gyula, *Mezőssy* Béla, *Tóth* János, *Barabás* Béla, *Bakonyi* Samu, *Lovász* Márton, gróf *Széchenyi* Aladár, stb. Később feljött *Apponyi* Albert gróf is, aki az amerikai magyarságnak egyik vezető emberét, *Konta* Sándort, mutatta be a képviselőknek. *Konta* jelenleg rövidebb időre Budapesten tartózkodik.

A párt a következő czáfolatot adta ki: „Egy délben megjelenő napilap az elnöki tanács üléséről szóló jelentése szerint *Justh* Gyula azt az indítványt tette volna, hogy mondja ki a párt, hogy elvárja a függetlenségi programmal megválasztott képviselőktől, hogy az *Andrássy*-pártba való belépés esetén lemondanak mandátumukról. Ezzel szemben *Justh* Gyula kijelenté, hogy ilyen indítványt általában nem tett és így az elnöki tanács ebben a kérdésben az ő indítványa ellenére nem is határozhatott. Különben is az elnöki tanács határozatait mind egyhangúlag hozta”.

Tisza diszpolgárságai

Debreczén jelentik: *Tisza* István gróf miniszterelnöknek az éjszakai közgyűlésen kérészakkolt diszpolgársága foglalkoztatja még mindig az egész város lakosságát. Valóságos vészőfutásban van részük azoknak a bizottsági tagoknak, kik a diszpolgárságot megszavazták. Az ellenzék ezek nevét plakátokon hozza a közönség tudomására. A plakátokat már ma este kezdték kiragasztani a város minden részében. Jellemző, hogy a *Tiszának* bizalmat szavazott 401 közgyűlési tag közül csupán 19 választott városi képviselő, a többi mind presionált tisztviselő és virilista, kik között igen sok az állami alkalmazott, városi bérlő és egyéb érdekeltviszonyban levő. Feltűnt, hogy *Tisza* diszpolgárságát csak egytlenegy civis-polgár szavazta meg. *Gyarmati* István nevű sertéskereskedő, aki a várostól több ezer holdat bérel. *Gyarmati* eddig a függetlenségi párthoz tartozott, de már be van adva ellene a kizárási indítvány. A munkapárt vezérszónokáról, *Szavay* Gyuláról is nagy felháborodással szólnak, annál inkább, mert igen ingatag alapon tagja a közgyűlésnek. Bizottsági tagsága ellen még annak idején panaszt adott be a párt a közigazgatásügyi bíróságnál. Elhatározta a függetlenség párt, hogy a 19 választott bizottsági tag ellen, akik mindannyian, mint városi pártiak csúztak be a közgyűlésbe, programszegésük miatt a legélesebb harcot indítja meg. Elhatározta a függetlenségi párt azt is, hogy mielőtt a legközelebbi választáson elnyeri a többséget, azonnal törölni fogja a diszpolgárok sorából: *Tiszát* és *Haynaut*. A párt éleshangú felebbeszét nyújt be a diszpolgárosítás ellen, azon az alapon, hogy *Tisza* méltatlan a diszpolgárságra erkölcsi okokból is. A felebbeszét

a bíróság ítéletére alapítja ezt. Legközelebb óriási népgyűlés keretében az egész nép elé állítják a kérdést, hogy döntsön a közgyűlés határozata felett. Végül a városi pártból az összes ellenzékiek kiléptek s maga *Jánosi* Zoltán, a városi párt megteremtője, lelke és elnöke is bejelentette már az elnökségről való lemondását. Ugyanígy járt el *Leányi* Gyula dr. alelnök is.

Aradról jelentik: A függetlenségi és 48-as párt *Vizer* Lajos elnök indítványára *Arad népéhez!* czimrel tiltakozó kiáltványt intézett *Tisza* diszpolgárrá választása ellen. A párt, a munkapárt eljárását nyilvánosan megbélyegzi, s átadja a tisztán látó utókor megvetésének. Aki — mondja a tiltakozás — részese volt a bíróság megbélyegzett panamának, mert fölélté azok eredményét, aki golyót és akasztófát ígért a nemzetnek, aki többre tartja Bécs kegyét, mint a nemzet jogait, alkotmányát, mint hazája sorsát, — az most méltó társa lett *Haynau*nak. A diszpolgárságban is találkozott tehát *Tisza* és *Haynau*. Végül a tanács ellen erőlyes hangon kel ki a párt, mely hivatását meghazudtolva, megfélekedve kötelességeiről, egyoldalú és veszelyes párturalmi tendenciák karjaiba dobta magát, s ezzel nemcsak elárulta a polgárságot, hanem megcsúfolta, kipellengézte a nép legszentebb érzelmét. A párt erkölcsi felelősségének teljes tudatában a közpolgári béke feldulónak eljárása felett kifejezi legnagyobb felháborodását és azt megbélyegzi.

Időközi választások

Berettyóújfalun. A kerület munkapárti képviselője, *Ertsey* Péter tudvalevően kénytelen-kelletlen lemondott mandátumáról. *Beöthy* Pál, a képviselőház elnöke, most küldte le *Fráter* Barna alispánhoz felszólítását a berettyó-újfalusi kerületben kiírandó új választásra vonatkozólag. A központi választmány holnap ülésezik és a választás napját július huszonkilencedikére tűzi ki. A kerület függetlenségi és 48-as pártja már most akcióba lépett, hogy a régi függetlenségi kerületet visszahódítsa. Már a jelölt személyében is megállapodtak: egyhangú lelkesedéssel *Buzá* Barna, volt képviselőt jelölték, miután *Leszkay* Gyula, a volt képviselő nem akart vállalkozni. *Mezőssy* Béla ezt ma közölte az egyesült függetlenségi és 48-as párt elnöki tanácsával, amely a jelölést örömmel vette tudomásul és ahoz a maga részéről készséggel hozzájárult. A munkapárt jelöltje *Cziffra* Kálmán, külön erre a célra nyugdíjazott főtisztviselő.

Huszt. Ez a kerület a főispánna kinevezett *Nyegre* László lemondása folytán üresedett meg. Valószínűleg itt mégis csak *Vadász* Lipót igazságügyi államtitkár fog fellépni.

Nyírbátor. Ez a mandátum a szerencsétlen *Hrabovszky* Guidó halálával üresedett meg. A függetlenségi párt itt gróf *Vay* Gábor, *Andrássy* Gyula sógorát, volt szabolcsi főispánt akarja jelölni. A kormány viszont báró *Harkányi* Jánost, az új kereskedelemügyi minisztert fogja tűzbe küldeni.

Bizalomszállítás

Unghvárról jelentik: A vármegye törvényhatósági bizottsága ma gróf *Sztáray* Gábor főispán elnöklésével ülést tartott, melyen bemutatták gróf *Tisza* István miniszterelnök leiratát az új kormány kinevezéséről. A törvényhatóság a leiratot tudomásul véve elhatározta, hogy gróf *Tisza* István miniszterelnököt és minisztertanácsait kormányralépésük alkalmából üdvözli, működésük elé bizalommal tekint s őket készséggel támogatja. Az ellenzék részéről *Tóth* Lajos református pap beszélt, a munkapárt részéről pedig *Bradacs* Gyula közjegyző ajánlotta az állandó választmány javaslatát elfogadásra. A bizottság 102 szavazattal 4 ellen szavazott bizalmat.

Budapest, július 11.

Uj konviktusi kormányzó. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Szepesi* Géza volt rosznyói kath. főgimnáziumi igazgatót, a premontrai rend főszámvevőjét a kassai kir. konviktus kormányzójává nevezte ki.

A máramarosi főispán kinevezése. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király *Nyegre* László országgyűlési képviselőt Máramaros vármegye főispánjává nevezte ki.

KÜLFÖLD

A hollandiai kormányalakítás. *Hágából* jelentik: A királyné dr. *Bos* demokrata-liberális képviselőt bízta meg a kabinet-alakítással, azzal az utasítással, hogy kabinetjében az összes pártok képviselve legyenek.

Nagy politikai panama Amerikában. *Newyorkból* jelentik: Azokat a leleplezéseket, amelyek az új vámtarifátörvény tárgyalásánál történtek, most újabbak követik, amelyek azonban már határozottan kinosabb benyomást tesznek, mint hogy sok előkelő politikust és államférfiut egyenesen az a vád ér, hogy megvesztegették őket, míg a vámtarifa-korrupciónál a leleplezések éppen csak azt tudták kimutatni, hogy a gyárosok és más érdekelt írásbeli vagy szóbeli argumentumokkal igyekeztek a kongresszus tagjait befolyásolni. Egy baltimorei republikánus politikus, *Mulhall* azzal vádolja a „National Association of Manufacturers” nevű gyároszövetséget, hogy törvényhozókat és hivatalnokokat, akiket már argumentumokkal nem lehetett befolyásolni, pénzzel vesztegetett meg. *Mulhall* tíz éven át főügynöke volt a gyárosok szövetségének, most azonban összekülönbözött a szövetség vezetőivel és boszúból leleplezi őket. Rengeteg levéllel és egyéb írásbeli argumentumokkal elsősorban arra mutat rá *Mulhall*, hogy „pénz nélkül” egyéb eszközökkel sikerült befolyásolni: *Taft* exelnököt, *Scherman* alelnököt (már meghalt), *Lodge*, *Foraker*, *Aldrich*, *Stephenson* és *Gallinger* konzervatív-republikánus felsőházi tagokat, csaknem valamennyi konzervatív szenátort, valamint *Barthold* Richárd és más képviselőket, továbbá *Guill* Curtis volt pétervári amerikai nagykövetet és *T. Herrick* volt párisi nagykövetet. Mindezeket az urakat azzal vádolja *Mulhall*, hogy a munkástörvényt illetőleg mindenben teljesítették a gyárosok kívánságait. Külön csoportba foglalja *Mulhall* azokat, akiket „pénzzel” lehetett csak megnyerni a gyárosok érdekében. Ezek között van *Watson*, a híres indiai mértékletességi apostol, valamint *Littlefield*. A munkásvezérek közül is sokan a gyároszövetség szolgálatában állottak, így: *Mc Dermott* chicagói demokrata képviselő. Az „American Federation of Labor” nevű munkásszövetség elnökét, *Gompert* is meg akarták vesztegetni és 40,000 dollár készpénz, meg évi 5000 dollár fizetését ígérték neki, de *Gompert* elutasította az ajánlatot. *Mulhall* állításait több, mint 20,000 levéllel és egyéb okiratokkal bizonyítja, amelyeket a kongresszus vizsgálóbizottságának rendelkezésére bocsátott. A gyároszövetségnek 4000 tagja van, 5 millió munkást foglalkoztatnak és 10 millió dollárnál nagyobb üzemtörkefelet rendelkeznek. A leleplezések körébe tartozik *Lovett*, volt bíró jelenléte is, aki most az Union Pacific Railroad vasútársaság elnöke. Amikor ez a vasútársaság megvált a Southern Pacific vasutól, Washingtonból ismételtel telefonon hívták fel a társaság irodáját és közölték, hogy ha *Edvard Lauterbach* newyorki ügyvédet és politikust teszik meg a társaság ügyvezető, ügyei a kongresszusban és a washingtoni hatóságoknál nem fognak semmiféle akadályokba ütközni. *Lovett* azt hiszi, hogy ezek a titokzatos telefonüzenetek kongresszusi tagoktól eredtek.

Zavargás az angol alsóházban. Londonból jelentik: Az alsóház mai ülése folyamán a plurális választásra vonatkozó javaslat tárgyalása közben a karzat egyik látogatója azt kiáltotta az üléssteremben: Igazságot a nőknek! Azután egy játékpisztolyból lött. Egy másik ember röpiratot dobott az üléssterembe, a rendzavarókat eltávolították a karzatról.

EGYHÁZAK

(Egyházmegyei közgyűlés.) Székesfehérvárról jelentik: A mezőföldi református egyházmegye tegnap tartotta évi rendes közgyűlését *Kenessey* Miklós egyházmegyei gondnok és *Szűcs* Dezső esperes elnöklése alatt. Megválasztották *Szász* Károly képviselőházi alelnököt, *Kenessey* Gyula ügyvédet és *Kálmán* Vincze székesfehérvári főtisztviselőt egyházkerületi képviselőkké.

(Sztrájkoló lelkesek.) Bár az Országos Református Lelekeszgyűlés határozati javaslata foglalta, hogy a horvát-szlavon református lelkesek fizetését is a többi lelkesekével egyenlően kívánja rendeztetni, nem részesültek sem a kongruából, sem a korpótlékból a horvátországi lelkesek. A konvent a tizezer koronás papi fizetéseket is emelte korpótlékkal, de a nagyfontosságú missziót teljesítő horvátországi lelkesek nyomorúságán nem enyhített. E méltánytalanság a lelkesek körében olyan elkéseredést keltett, hogy most kultusztrájkokkal fenyegetőznek.

Rom

Bulgária közvetíték béke ügyét darczára — már tárgyalás és Görögország Oroszország felelnek, hogy szüntessék minden balkán pétérvári módosítását azon az állásosztása már június történéjek Romániának szólása.

Mint az akciója bizonyítottan. Amnyi a pétérvári jog venni.

Emellett mények legjelte a bolgletre és ami csapatok az állás nélkü területet, amán csapatok s az ott levő gukat.

Előrelát mindaddig v fegyverszünet reneczia kérd Mai távadjuk:

Román

Előny Róma, szóliai jelen közölte a b a román ó a követs Szófiát, a ban élő r az olasz l

Bukar lépés abban tározta, hog hogy

a román területre hallatni e végeles f

Páris, szerint a sz tolt át Dane körülbelül e

A román lette a bo semleges, törne ki. nem is va közben m patokat. elemibb

Románia megszállta Szilisztriát

— Bulgária kardcsapás nélkül megadta magát —
Oroszország fegyverszüneti akciója — Uj pétervári konferencia — Macedónia felosztása —

— Saját tudósítónktól —

Budapest, július 11.

Bulgária a hatalmakhoz fordult, hogy közvetítsék a fegyverszünetet a Balkánon. A béke ügyét — a hármasszövetség újabb kudarcára — ismét Oroszország vette kezébe s már tárgyalásokba is bocsájtkozott Szerbiával és Görögországgal a fegyverszünet tárgyában. Oroszország olyan ajánlatot tett a hadakozó feleknek, hogy az ellenségeskedéseket azonnal szüntessék meg, továbbá azt kívánja, hogy minden balkáni állam egy képviselőt küldjön a pétervári konferenciára, amely Macedónia módozatait fogja megállapítani. Oroszország azon az állásponton van, hogy Macedónia felosztása már nem a bolgár-szerb egyezség alapján történjék, mert ebbe a kérdésbe most már Romániának és Görögországnak is van beleszólása.

Mint az orosz kormány ez az újabb akciója bizonyítja, a pétervári konferencia az új háború előtti állapotot akarja visszaállítani. Annál különbség mindenesetre lesz, hogy a pétervári konferencián Románia is részt fog venni.

Emellett az akció mellett a balkáni események legjelentősebbje az, hogy Románia átlépte a bolgár határt, bevonult bolgár területre és ami a legszenzációsabb, a bolgár csapatok azt a parancsot kapták, hogy ellenállás nélkül engedjék át Romániának azt a területet, amelyet csapataival megszállt. A román csapatok már meg is szállták Szilisztriát s az ott lévő bolgár katonák megadták magukat.

Előreláthatóan ilyen marad a helyzet mindaddig változatlanul, amíg Oroszország fegyverszüneti akciója és a pétervári konferencia kérdése el nem dől.

Mai táviratainkat a balkáni helyzetről itt adjuk:

Románia átlépte a bolgár határt

Előnyomulás bolgár területre

Róma, július 11. A Stefáni-ügynökség szófiai jelentése szerint a szófiai román követ közölte a bolgár kormányval, hogy a román hadsereg átlépte a határt és hogy a követség személyzetével együtt elhagyja Szófiát, a követségi irattárat és a Bulgáriában élő román alattvalók védelmét pedig az olasz követségre bizza.

Bukarest, július 11. A tegnap tett döntő lépés abban áll, hogy a román kormány elhatározta, hogy közli a bolgár kormányval, hogy

a román hadsereg be fog nyomulni bolgár területre és Románia szintén szavát akarja hallatni európai Törökország területének végleges felosztásánál.

Páris, július 11. A „Matin” értesülése szerint a szófiai román követ jegyzéket nyújtott át Danev miniszterelnöknek. A jegyzékben körülbelül ez van:

A román kormány eleve figyelmeztette a bolgár kormányt, hogy nem marad semleges, ha a szövetségesek közt háború törne ki. Am a bolgár kormány még csak nem is válaszolt erre a jegyzékre, hanem közben megtámadta a szerb és görög csapatokat. Bulgária ezzel a hadüzenet legelőkelőbb szabályait megsértette, ami azt

mutatja, hogy nem respektálja a megállapodásokat és a nemzetközi jogszakásokat.

A román kormány ilyen körülmények között utasította a hadseregét, hogy azonnal vonuljon be Bulgáriába.

Bukarest, július 11. Az „Epoca” szerint a román csapatok benyomultak bolgár területre.

Bulgária nem áll ellent!

Szófia, július 11. Aban a pillanatban, amikor Oroszország követésével remény volt arra, hogy a Bulgária, Szerbia és Görögország közötti fegyveres konfliktus megszűnjön és a béke a Balkánon biztosítható, a román kormány szófiai követe útján jegyzéket nyújtott át, amelyben éppen az említett konfliktust rántotta elő ürügynek és arról értesítette a bolgár kormányt, hogy a román seregek parancsot adott a Bulgáriába való bevonulásra. A bolgár kormány erre a helyzetre való tekintettel azt a parancsot adta a bolgár hatóságoknak, hogy ne tanúsítsanak semmiféle ellentállást a román csapatokkal szemben. — Ghika herceg, szófiai román követ holnap reggel a követségi személyzettel együtt elutazik Szófiából és a követség iratait az olasz követségre bizza.

Bukarest, július 11. Az orosz követ értesítette a román kormányt, hogy

a bolgár csapatok azt a parancsot kapták, hogy azt a területet, amelybe a román csapatok bevonulnak, ellenállás nélkül hagyják el.

A román sereg megszállotta Szilisztriát

Bukarest, július 11. A román hadsereg bolgár területre való benyomulása megkezdődött.

A lapok jelentése szerint a román hadsereg megszállotta Szilisztriát.

Bukarest, július 11. Hivatalos jelentés szerint a román csapatok ellenállás nélkül megszállták Szilisztriát. 300 bolgár katona megadta magát. Először az 5. vadászszereg vonult be. A bolgár katonaság ellenállás nélkül tette le a fegyvert. A román hadsereg 10—15 kilométernyire vonult be a bolgár területre. A román és muzulmán lakosság lelkesedéssel fogadta a románok bevonulását.

A bolgár követ marad

Bukarest, július 11. Kalinkov bolgár követ kormányától azt az utasítást kapta, hogy maradjon Bukarestben.

A szófiai román követet visszahívták.

A román parlament összehívása

Bukarest, július 11. A parlamentet e hó 16-ra összehívták. Mértékadó helyen úgy mondják, hogy a parlament összehívása azért történt meg, mert idegen területnek a román hadsereg által való megszállása küszöbön áll.

Fegyverszünet előtt

Megszüntették az ellenségeskedést

Belgrád, július 11. Jól értesült körökben mára várják a harcok megszüntetésére vonatkozó hivatalos közleményt. A harcok csataterék legnagyobb részén máris szünetel.

Bécs, július 11. A „Neues Wiener Journal” ischli tudósítója állítólag a leghitelesebb forrásból arról értesül, hogy Szerbia és Bulgária között az ellenségeskedést tegnap megszüntették, minthogy a békétárgyalás megkezdésére megfelelő alapot találtak.

A fegyverszünet feltételei

Páris, július 11. Még messze van a fegyverszünet, melyet Bulgária Oroszországnak a közvetítésével kért. Belgrádból, Cétinéből és Athénből, még nem válaszoltak az orosz meghívásra, hanem ezek a kormányok egymás között tárgyalnak. A „Matin” értesülése szerint a három kormány a következő feltételek alatt hajlandó az ellenségeskedéseket Bulgária ellen azonnal beszüntetni:

Bulgária a béke alapjául a Törökországtól elhódított területeknek következő módon való felosztását már most elfogadja. És pedig:

A Vardar völgyétől keletre és a Karasu-folyótól — mely Kavallától keletre ömlik az Aegei-tengerbe — északkeletre fekvő egész területet Bulgária kapja.

A Vardar völgyétől nyugatra, Gyevgyeli-ig terjedő terület Szerbiáé lesz.

Görögország kapja azt a területet, mely a Karasu-folyótól délre, Kavalláig, Dramáig és Szerresig terjed.

Görögország ezenfelül biztosítékokat kér arra nézve, hogy a görög vallást Bulgária egész területén szabadon gyakorolhatják.

Ha Bulgária ellentáll, a szövetséges seregek rövidesen megszállják Szófiát és ebben az esetben a béke feltételei sokkal súlyosabbak lesznek. Ha ellenben Bulgária a szerb—görög osztozkodási javaslatot elfogadja és a turtukája—balcsiki vonalat átengedi Romániának, a béke azonnal helyreáll.

Az orosz intervenció

Páris, július 11. Még ma meg fog történni az orosz követek részéről, a diplomáciai intervenció Belgrádban és Athénben is.

London, július 11. (Reuter.) A bolgár kormány tudvalevőleg két nappal ezelőtt értesítette az orosz kormányt, hogy kész Görögországgal és Szerbiával megegyezésre lépni és felkérte Oroszországot a közvetítésre. Oroszország kijelentette, hogy bizonyos feltételek alatt kész a közvetítő szerepet vállalni. Oroszország ezután azt a felszólítást intézte a szerb és görög kormányokhoz, hogy szüntessék be az ellenségeskedést és igyekezzenek közvetítéssel megegyezésre jutni. A két állam válasza még nem érkezett meg. Az a hír, hogy a bolgár hadsereg nem fog több ellentállást kifejteni, igen jó hatást tesz.

A szerb álláspont

Belgrád, július 11. A bolgár részről tett azon lépés ügyében, amely a hatalmak mediációjára irányul, szerb körökben az a fel-fogás uralkodik, hogy tekintettel a háborús helyzetre, az ellenségeskedések beszüntetésére csak akkor lehet majd gondolni, ha a szerb határ biztonsága érdekében feltétlenül szükséges katonai intézkedések megtörténtek. Mihelyt az alkalmas időpont elérkezik, Szerbia ragaszkodni fog a hadviselő felek közötti közvetlen tárgyalásokhoz, mert nem volna megengedhető, hogy a főleg bolgár érdekek miatt tíz hónapja tartó háborút diplomáciai tárgyalások még bizonytalan ideig huzzák-hallaszszák. Ha Bulgária őszintén akarja a békét, evégből az egyenes, legrövidebb és legmegbízhatóbb utra kell lépnie.

Forrongás Szófiában

Berlin, július 11. A „Morgenpost” je-lenti Szófiából: A legutóbbi izgalmak következtében Ferdinánd király súlyosan megbetegedett. Szófiában teljes kétségbeesés uralkodik és valószínűnek tartják, hogy a kormány katonai diktatúrát fog életbeléptetni.

Görögország kívánságai

Athén, július 11. A görög lapoknak kormánykörökből vett értesülése szerint a mostani háború főcélja az, hogy a bolgár uralomtól megszabadítsák Thráciát, amelynek török és görög lakossága sok kegyetlenkedést volt kénytelen eltűrni a bolgároktól. Már most elő kell készíteni Európa közvéleményét arra, hogy Kelet-Macedóniának Görögországhoz való csatolásán kívül Thrácia autonómiáját is követelik a görögök.

A montenegrói proklamáció

Cetinje, július 11. Miklós király ma terjedelmes proklamációt bocsátott ki, amelynek vége a következőképpen hangzik:

Montenegróiak! Győzelmesen kerülünk ki a Lim és a Szkutari körüli véres harcokból, győzelmesen harcoltatok a Vardar, a Bregalnica, a Struma völgyében. Nyujtsatok kezet testvéreiteknek, a szerbeknek, érdekeink közös védelmére, legyetek ez alkalommal is vitéz védelmezői a szabadságnak és igazságnak, legyetek halálmegevető hős lovagok, akik mindenkor készek kötelességüket teljesíteni a hazáért és a szerb ügyért. Velünk az igazság! Velünk a Mindenható, akinek oltalmába ajánlom szent ügyünket.

Cetinje, július 11. (Hivatalos.) Oroszország képviselője ma eljár a kormánytól a Bulgária elleni ellenségeskedések beszüntetése és a békekötés feltételeinek felállítására érdekében. Plamenac külügyminiszter kijelentette, hogy azonnal megadja a végleges választ, mielőtt a szerb és a görög kormányokkal megegyeztet.

Törökország akciója

A porta jegyzéke Bulgáriához

Konstantinápoly, július 11. A porta jegyzékét intézett Bulgáriához, amelyben sürgetően felszólítja, hogy haladéktalanul ürítse ki a Márvány-tenger partját és az új határvonalig terjedő területet. A szabadságot katonatisztek mind visszatértek csapataikhoz.

Bulgária válasza

Konstantinápoly, július 11. Egyes lapok jelentik, hogy Bulgária most megérkezett válaszában kitérően válaszolt a török kormány-jegyzékre.

A bolgár-török tárgyalások

Konstantinápoly, július 11. Nadzsevics bolgár küldött ideérkezett. A pályaudvaron a porta képviselője üdvözölte. Hír szerint Bulgária válasza előzékeny és lehetővé fogja tenni, annak az ügynek, melyről Nadzsevics tárgyal, rendezését. Nadzsevics tanácskozott Ozman Nizamival, majd a nagyvezérnél tett látogatást.

Csendesedik a harctér

Kimerült csapatok

Belgrád, július 11. Tegnap óta a harctéren már csak jelentéktelenebb összeütközések voltak. Most a sebesülteket szedik össze és a halottakat temetik el. Azt hiszik, hogy egy-két napon belül meglesz a fegyverszünet. A bolgár seregek képtelenek a nagyobb hadműveletekre, de a szerb csapatok is teljesen kimerültek.

A görögök sikerei

Athén, július 11. A Pessennél, a Belessi hegységben lefolyt csata igen nagy jelentőségű. A Kilkis és Lachanából hátráló bolgár sereg megosztott. Az egyik rész Demir-Hisszarnál összpontosult, egy másik rész pedig a Belessi szorosokban megerősített állásokat foglalt el. Egy görög hadosztály előnyomult a hegység ellen, két másik divízió pedig Demir-Hisszar ellen vonult, hol a bolgárok heves ellentállást fejtettek ki. A nehéz terepviszonyok miatt két görög tábori ütég léphetett akcióba, a gyalogság azonban mindazonáltal folyton előrenyomult és végre néhány száz méterre közel jutott az ellenséges hadállásokhoz. Estefelé a görögök az ellenség több hadállását elfoglalták. Éjjel a görög sereg az ellenség tüzelése ellenére folytatta a támadást. Július 8-án a görögök meghódították a Strumához vezető főszorosot. Az ellenség kilencz ágyut és nagymennyiségű hadiszert hagyott a csataterén. Mialatt Pessennél és a Belessi hegységben folyt a harc bolgár csapatok Istipből és Strumából Pesevo és Petrics felé vonultak. Egyikét ezeknek a hadoszlopoknak egy görög zászlóalj hegyi tüzérésszel meglátáda és miután megverte, öt ágyut elvett tőle. A strumai útközben Ivanov tábornoknak a görög sereggel számbelileg egyforma sereget megsemmisítették.

Kavalla megszállása után, mint Kunduriotisz, a flotta parancsnoka jelenti, Kricsis kapitányt a város parancsnokává nevezték ki és görög hatóságokat iktattak be. A görög csapatok a város környékét a komitácsiktól és bolgár katonáktól teljesen megtisztították. A lakosság örömeiben és lelkesedésében a törökök is résztvettek.

A serresi harcok

Athén, július 11. (A. t. i.) Nigrittai jelentések szerint Serres város küldöttsége a püspök vezetésével megjelent a görög kormányzónál, akit arra kértek, hasson oda, hogy Konstantin király küldjön görög csapatokat Serresbe, amelyet a bolgárok már pénteken elhagytak. Elvonulásuk előtt a bolgárok 70 elkelő serresi görög lakost legyilkoltak.

Vasárnap bolgár csapatok kísérletet tettek, hogy behatoljanak Serresbe, a bensülöttek azonban, akik kitűzték a görög lobogót visszaverték a támadást. A bolgárok folyjuttatták a környék összes falvait, mert azoknak lakossága fegyveres ellentállást fejtett ki velük és a komitácsikkal szemben.

Esszad basa gróf Berchtoldnál

Bécs, július 11. Esszad basa tegnap meglátogatta gróf Berchtold külügyminisztert, akivel Albániára vonatkozó különböző kérdésekről tanácskozott. A külügyminiszterrel való látogatása után don Michele Schiulli prizreni katolikus lelkész és Boletinac Isza fiát fogadta. A basa egy újságíróval folytatott beszélgetésében elmondta, hogy gróf Berchtoldnak sürgetően azt ajánlotta, hogy Albánia alkotmányát és határát állapítsák meg, a legfontosabb azonban az új fejedelem kinevezése, mert ebben az esetben a legtöbb kérdés magától megoldódik.

A párisi pénzügyi konferencia

Páris, július 11. A nemzetközi pénzügyi bizottság tegnap és ma folytatta az ottomán államadósság quótájának megállapítását, mely az átengedett területekkel arányban a szövetségesek által volna átveendő. Az átvételi módzatok, melyeket a különböző delegátusok javaslatba hoztak, igen kényes kérdéseket rejtenek magukban, főleg a hitelezők jogait illetőleg. A következő ülés keddes lesz.

Megszűnt a romániai hajóforgalom

Az Első cs. és kir. szab. Dunagőzhajózási Társaság közli, hogy az Orsova-galaczi vonalon, a személy- és áruforgalmat és ehhez képest az ezen vonal állomásaira és állomásairól az árufelvételt a mai nappal további intézkedésig beszüntette.

Szünetel a postaforgalom

A magyar posta- és távirat-igazgatóságának e hó 11-én 14.333. szám alatt kelt rendelete szerint a Bulgáriába szóló összes könyvelt küldemények (ajánlott levél, postautalvány csomag stb.) felvétele beszüntetendő. Külföldre és külföldről érkeznek a kieserülő hivatalok által visszatereltetnek. Törökországba szóló csomagok csak az osztrák postahivatalokhoz és a Lloyd-ügynökségekhez vehetők fel.

LEGUJABB

Oroszország Szerbia ellen

Belgrád, július 11. Pasics miniszterelnök tudomásul vette az orosz kormányának Hartwig követ révén közölt támadásait és kijelentette, hogy érintkezésbe lép a csapatok parancsnokságaival és a szövetségesek kormányaival.

TÁVIRATOK

Midia városa lángokban

Konstantinápoly, július 11. Midia városa a Fekete-tenger partján lángokban áll.

Zivataros időjárás

— Országos árvízveszedelem —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 11.

Az ország minden részéből rémesebbnél rémesebb híreket jelentenek a zivataros időjárás pusztításairól. Felhőszakadások, jeges esők fokozzák a háborgó árvizek folyton növekvő veszedelmét. A természetben is számlálhatatlan millió értékek pusztultak el, mert lábontokra mennek a vetések. Az esőzések miatt felakadtak az aratási munkálatok is, sőt az árvízveszedelmek miatt városok és falvak népei jutottak koldusbotra. Az országban sokfelé városok és falvak utcáit eltemetgeti el a szennyvízü nyári áradat, mely miatt végzetes istenítélet sújtolja, nyomorgatja kimerült szegény országunkat.

Az országos árvízveszedelem újabb rémes jelentéseit alábbi tudósításainkban közöljük:

A felsőtiszai megyék pusztulása

Máramaroszigetről jelentik, hogy ma hajnal felé az árvíz apadni kezdett. Máramarosziget elöntött husz utcáján, a szabad területeken és országutakon a víz több, mint egy méter magasan, a házakban és udvarokon 50—60 cm. magasan állott. A bolgár kertészek háza összedőlt. Reggel 8 órára a Tisza visszahúzódott az ártérre. Az utak megszabadultak a vízről, ellenben tele vannak fa- és kőhordalékkal. A szlatinai hídnál a vámházat és sorompót elragadta a vízár és a vashid egy része a levegőben lóg. A tiszai vasúti hidját ki-mosta az árvíz. A vasúti közlekedés talán estig helyreáll. Most Técsőről indítják a vonatokat. A nagyboesköi vegygyár 5000 öl tüzifája elszórt. A vízár faházakat, házi butorokat és bőlesöket ragadott el. Az árvíz az egész vármegyére kiterjedt. A kár óriási. A termés elpusztult, az országutak és hidak tönkrementek és menteni sehol semmit sem lehetett. Máramaroszigeten csak három ladik volt, a falvakban ennyi sem. Mentés közben több ember a vízárba fullt. A máramaros-körösmezői utvonalt megtisztítása legalább 4—5 napot vesz igénybe. Tegnap dél óta Máramaroszigetre nem jött posta. Ugy a postán, mint a vasuton a csomagok felvételét beszüntették. Ibrányi kapitány és Csete őrmester, akik egy csónakon mentőmunkálatokat végeztek, és akiknek csónaját az ár magával sodorta az éjjel megkerültek. Az akna-szlatinai zátonynál sikerült szárazföldre jutniok. Máramaroszigeten összesen 784 ház került víz alá. Ezek közül 14 rombadőlt és kb. 50 megrongálódott. Nagyboeskónál a szódagyári sóvasúti vashidat az összetörődött vízár elsodorta. Az árvíz katasztrófa következtében a megye minden irányában megrongálódott a táviró és telefonösszeköttetés. A vízár Bedőháza, Técső és Visk községeket teljesen elöntötte. A házak vízzel teltek meg. A lakosságnak mindene elpusztult. A szerencsétlen lakosság valósággal örjög. A megye területén az árvíz által okozott károkat tíz milliónál nagyobbra becsülik. A postát holnap reggel hozzák Máramaroszigetre. A vonatjáratok csak napok múlva indulhatnak meg ismét. Técsőn számos ház összedült.

Husztli jelentés szerint a Tisza mintegy 7—8 kilométer szélességben átlépte a töltéseket, ami által Huszt alsó része víz alá került. A vízár több házat elsodort s a lakosság, melyet a folytonos esőzések és felhőszakadások pánikszerű félelemben tart, az áradás előtt a husztli várba menekült. Az áradás óriási gyorsasággal rohant s a legelői csordákat őrzőkkel együtt magával sodorta. Menekülésről szó sem lehetett. A vasut csak Taraczközig közlekedik, mert Taraczköz állomás fölött az ár elsodorta a töltést. A lakosság tutajon közlekedik a közeli falvakba. Visken az ár több házat rombadöntött. Eddig négy ember elpusztulását állapították meg. Ma reggel Rahórol felhőszakadást jelentettek. Nemetfalva, Iza, Lipese és Velele községek alig menthetők meg. A kirendelt katonaság, tűzoltóság, rendőrség és csendőrség tehetetlen az elemi csapással szemben.

Halmiból jelentik, hogy Ugocsamegyét óriási árvízvesztély fenyegeti. Királyháza, Tekcháza, Gődényháza és Nagytarna községek forognak árvízvesztélyben. Morvay főszolgabíró katonai segítséget kért. Az árvíz ma eddig is óriási károkat okozott. A közlekedés megszűnt. Máramaros felől óriási mértékben árad a Tisza és beláthatatlan következményektől félnek.

Naqkárólól jelentik: Szatmár vármegye közgazgatási bizottsága Csaba Adorján főispán elnöklésével ma tartott ülésében a különböző szak-előadók meghallgatása után az alispán jelentette, hogy Milota községet a Tisza áradása megsemmisítéssel fenyegeti. Az alispán messzemenő óvintézkedéseket tett és nagy munkaerőt rendelt ki a töltések megerősítésére végett.

Szilágymegye Szamos-folyó, ugyan a napok tek. Az Almás- és a közlekedést neh pályát is megrong róna községet. A lálás semmire. A ázott, a szőlő ped időre megérni. Sz is óriási árvizek Szilágysomlyó kiadását követke alá került. A kör lágysomlyón, mert alá került és így A vadkerti lakos menház szegényveit rosba.

Dési jelentés hat óráig öt méter ház áll víz alatt. ben kilakoltatták.

Szolnok-Dobó öntött el az árvíz pusztult a vasut és itt már apad a víz Szamosújvárt leti a város mélye

Dési jelentés megyében és Dési rendkívül emelked elöntött. Kentelké szuságban a víz normálisnál. A v mosta a mélyebb Sajóudvarhely és magyarosi nagy Bethlen község va rom embert magá odavesztek. Mono táviró- és telefonv mosvölgyi vonalak lok Kolozsvárig csupán.

Désen este 10 léképiletekekkel egy viselőik magas víz A Bánffy-utcában kít kilakoltattak a a víz, de igen ese lió korona. Néhá jön, az élelmiszem mentési munkálat pán vezető s azol buzgalommal vesz tiszult az idő és a

Szatmárnémet nap este óta más külterülete viz al áradtak. A vesztél küldtek ki.

Szatmárnémet dása mindjobban rov polgármester víz-vészbizottság. messzemenő óvint vább ne terjedjen retes részét a víz mely a Szamos je gútak által védve ságban mossák a permanenciában vesztélyeztetett hel hatalommal lakolt

Marosvásárhe zalmas és szinte h volt elég az árvíz teg is pusztítja a hír szerint — áll kolt volna agvon itt adjuk:

Az állandóan most már teljesen megüen ház bedő náttalva, Székelyt Nyárademeter te lenek. Képzeltet dőszakálton tegna embert ütött anyv voltak. Két száza

Maroshévízről res áremelkedést reggel itt lesz.

Lukafalván á got. Az alispán g ma, pénteken m össze; csak a hely felül van. A Maros-foly alföldön is óriási

A Szamos pusztításai

Szilágy megyéből Zsibórtól jelentik, hogy a Szamos-folyó, ugyszintén az Egrecy- és Almás-patakok, a napok óta tartó esőzés miatt kiöntöttek. Az Almás- és Egrecy-patakok kiöntése főleg a közlekedést nehezíti meg s félős, hogy a vasuti pályát is megrongálja. A Szamos elöntötte Szilágy-róna községet. A termések közül egyikből sincs kilátás semmire. A buza és a kukorica teljesen elázott, a szőlő pedig elrohad, vagy nem fog kellő időre megérni. Szilágy vármegye egyéb részeiből is óriási árvizek és felhőszakadások híre érkezik. Szilágyosmilyóról táviratozzák: A Kraszna-folyó kiáradása következtében a Vadkert városrész víz alá került. A kiöntés nagy ijedelmet okozott Szilágyosmilyón, mert a villamos világítási telep is víz alá került és így a város teljesen sötétben maradt. A vadkerti lakosok egy részét, valamint a városi menház szegényeit is csónakokon hozták be a városba.

Dési jelentés szerint a Szamos tegnap délután hat óráig öt méter magasságig dagadt. Háromszáz ház áll víz alatt. Lakóikat szerencsére még idejében kilakoltatták.

Szolnok-Dobokamegyében negyven községet öntött el az árvíz. Besztercezaszódmaegyében elpusztult a vasut és tönkrementek a táviróvezetékek. Itt már apad a víz.

Szamosújvárt a Szamos egyre nő s veszélyezteti a város mélyebben fekvő részét.

Dési jelentés szerint az árvíz Szolnokdobokamegyében és Dési városában csütörtökön este rendkívül emelkedett. A Szamos szamos községet elöntötte. Kentelkétől Zsibóig 120 kilométer hosszúságban a víz hatodfél méterrel magasabb a normálisnál. A víz elsodort minden terményt, elmosta a mélyebben fekvő rozogább épületeket. Sajóudvarhely és Szeretfalva víz alatt áll. A sajómagyarosi nagy vasuti hídát elsodorta az ár. Bethlen község vasuti állomása víz alá került. Három embert magával ragadtak a hullámok és ezek odaveszték. Monostorcsanak körül este 6 órakor a táviró- és telefonvezetékek víz alá jutottak. A szamosvölgyi vonalakon a forgalom szünetel, a vonatok Kolozsvárig és Szamosújvárig közlekednek csupán.

Désen este 10 órakor a vasuti állomás a meléképületekkel együtt víz alá jutott. A vasuti tisztviselő magas vízben teljesítették szolgálatukat. A Bánffy-utczában és a Szekerés-utczában mindenkül kilakoltatták a házakból. Ma reggel óta apad a víz, de igen csekély mértékben. A kár több millió korona. Néhány nap múlva, ha segítség nem jön, az élelmiszerhiány roppant érezhető lesz. A mentési munkálatokat Bethlen Balázs gróf főispán vezeti s azokban a honvédség emberföltölti buzgalommal vesz részt. Ma reggelre némileg kiszűnt az idő és a víz apadni kezd.

Szatmárnémeti jelentés szerint a Szamos tegnap este óta másfél méterrel emelkedett. A város külterülete víz alatt van. A többi folyók is megáradtak. A veszélyeztetett helyekre katonaságot küldtek ki.

Szatmárnémetiből táviratozzák: A Szamos áradása mindjobban veszélyezteti a várost. Vajav Károly polgármester elnöklésével megalakult a zárvíz-vezérbizottság, mely ma délután ülést tartott és messzemenő óvintézkedéseket tett, hogy a víz tovább ne terjedjen. A városnak Major néven ismeretes részét a víz teljesen elárasztotta. Szatmár, mely a Szamos jobbpartján fekszik, hatalmas védgátak által védve van, azonban ezeket embermagasságban mossa a hullámok. Az árvíz-vezérbizottság permanenciában van és katonaságot rendelt ki a veszélyeztetett helyekre. A külterületi lakosságot katonasággal lakoltatják ki a vízben álló házakból.

Vészhirek a Maros mentéről

Marosvásárhelyről. Marostordamegyéből borzalmas és szinte hihetetlen vészhirek érkeztek. Nem volt elég az árvízveszedelemből, még a jegesfergeteg is pusztítja az embereket. Ezen első riasztó hír szerint — állítólag — kilencven embert paskolt volna agyon a jég. Az idevonatkozó tudósítást itt adjuk:

Az állandóan szakadó eső a Nyáradvölgyt most már teljesen víz alá hozta. Andrásfalván negyven ház bedől, Folyfalva, Fintaháza, Nyáradvölgyfalva, Székelytompá, Süketfalva, Demeterfalva, Nyáraddemeter teljesen víz alatt, megközelíthetetlenek. Képzeltet felülhaladó pusztulás történt Erdőszakállon tegnap délután. Mászás jég kilencven embert ütött agyon, a kisebb darabok tíz kilósaak voltak. Két század katonaság vészi a mentést.

Maroshévízről délután négy órakor két méteres áremelkedést jelentenek, a mi ma, pénteken reggel itt lesz.

Lukafalván ácsok tutajon mentik a lakosságot. Az alispán gyulafehérvári utászokat kért, kik ma, pénteken megérkeztek. Rengeteg ház dől össze; csak a helyi érdekű vasutak kára egy millió felül van.

A Maros-folyó és ez a fergeteges időjárás az alföldön is óriási károkat okozott.

Dévaról jelentik: A Maros áradása erősen növekszik. Az ár délután elöntötte Marosomlyós község határát. Minthogy éjjelre nagy víztömeg érkezése várható, a városi hatóság a rendőrség igénybevételével megtette a szükséges óvintézkedéseket, a veszélyeztetett házak lakóit kilakoltatta és erős készenlétről gondoskodott. A főszolgabíró táviratilag utasította a szomszédos községeket a szükséges intézkedések megtételére. Branyicskánál a Maros kiöntött. A nagy víztömeg közelségét az alsó vármegyékkel, a kulturmérnöki hivatalokkal az alispán közölte. A közigazgatási bizottság mai ülésén tett hivatalos bejelentés szerint a Maros a múlt héten 27.000 katasztrális hold földet öntött el. Elhatározták, hogy az inséges lakosság segélyezésére kormányfegyélyt kérnek. A szerencsétlenség annál nagyobb, mert a lakosság főtlapláléka, a tengertermés teljesen elpusztult. A vasuti pályatestek megrongálása miatt a vasuti forgalom ugyszólván teljesen szünetel.

Makói jelentés szerint Csanádmege gabona-termése alaposan megcsappant, mert egyrészt a Maros áradása, másrészt a folyton tartó esőzések a vetések nagyrészét tönkretették. A Maros elöntötte a csanádmegei marosmenti községek árterületét. Különösen nagy pusztítást vitt véghez Makón, ahol a földéhes hágyamatermelők még a nagyon veszélyeztetett ártéri földekért is horribilis haszonbért fizetnek. Tavaly és az idén azonban az egész árterület elborította a Maros vize s a város ugy a tavalyi, mint az idei bért könyörtelenül beköveteli, mert hivatkozik arra, hogy tizenöt éven át zavartalanul termeszthettek azon a területen.

Dicsőszentmártoni jelentés szerint a Marosvölgy egyik mellékfolyója a Kisküküllő folyó is kiáradt tegnap este 8 órakor és végveszélybe sodorta a várost. A víz sok helyen három méter magas. Eddig 38 ház összeomlott, a város fele víz alatt áll. A lakosság kétségbeesetten menekül. Mindenfelé jajveszékélés és sírás hallatszik. Az ár épületrészeket és állati hullákat sodor magával nagy mennyiségben. A város a közlekedéstől teljesen elvan zárva, sem a posta, sem a vasut nem közeledik, a vasuti töltés több helyen átszakadt, a hidakat elsodorta az ár. A dicsőszentmártoni pénzügyi palota, a kórház és a gőzmalom megközelíthetetlen. A kórház betegeit az emeletre és a padlásra szállították. A raktárak tönkrementek és a kórház falai repedeznek. A Marosölque szintén elpusztult. Bonyhától Balázsfalvára minden víz alatt áll. A kár milliókra rug. Radnót, Maroscsapó, Marosugra teljesen víz alatt állanak.

Marosvásárhelyi jelentés szerint az eső folyton esik, délután pedig nagy felhőszakadás volt jégcsövel. Maroshévíznél az ár elpusztította a vasuti töltést. Hidvegen hat ember a vízbe full. Marosvásárhelyen a gátépítésnél alkalmazott hét ember az ár elől egy fűzfára szorult, ahonnan eddig még nem tudták őket kiszabadítani. A városban óriási a rémület.

Dévaról táviratozzák: A Maros vízének apadását ma délben váratlanul rohamos áradás követte. Az ár már egész a vasuti töltésig hatolt és délután a hidak alatt átömölve Sósfürdőig jutott, ahol a hollmarosi dűlőben az ott vízlecsapolásnál foglalatok munkásokat és sok állatot körülfért. Ezeknek a mentése csónakok segítségével történik. Újabb víztömeg érkezését jelentik a felső Marosról.

Marosújvárról táviratozzák: A Maros tegnap reggel óta 65 cm-el emelkedett. A folyó mentéről és a boszniai városrészből megkezdődött a kilakoltatás. A szomszédos Magyarországi község öszszekötő uttesteit és termézföldjeit elöntötte az ár. Itt a közlekedés csak kerülő utakon tartható fenn. A hatóság a délutánra jelzett rohamos, esetleg katasztrális áremelkedéssel szemben megtette az óvintézkedéseket.

A biharmegyei pusztulások

Nagyváradi jelentés szerint Nagyváradon, ahol a Sebes Körös vize csöndes időben 80—90 centiméter magasságban áll, 220 centiméter az áradás. A város külső részét veszély fenyegeti. Váradvelecezen óriási terület került víz alá. A Kolozsvári-utca 132. számú házatól a Rendes-féle téglagyárig egy csillogó, haborgó tenger a kertek alja. Az Auróra-étegyvár falait paskolják a hullámok, a Kolliner-féle kavicsbánya öt méter magas víz alatt áll. Éjszaka fáklyafénynél töltéseket emelnek, száz ember tömi a gátakat s készenléten várja kivonulásra a parancsot a katonaság. A velencei házakba éjjel betódult a víz és a pinczelakásokat ki kellett üríteni.

Azonban a váradi veszedelemnél sokkal nagyobb a Körösmenti községek veszedelme.

Sarkadon az óriási esőzések miatt az aratás szünetel. A termények a vízben pusztulnak el. A Fekete Körös védgátját az árvíz áttörte és elöntötte a közeli falvakat. A mérnökök munkásokkal kivonultak a gát rendbehozására. Nagyobb gátszakadás volt Sarkad és Gyula felől. A gabona, gyümölcs és tengertermés javarésze elpusztult.

Mezőtelegden a kiáradt Körös és a Koprány elöntötte a házakát és az egész főutcát elborította. Az emberek a padlásra menekültek. Több ház összedült. Telegdy József orsz. képviselő Ilona-majorja víz alatt áll. Az árvíz elsodorta a hidakat

és behatolt a Telegdy-kastély parkjába is. A veszélyeztetett házak lakóit kiköltöztették.

Furtán az áradás harmincz házat elszakított. Három menekülő, névszerint Daiki Piroska, Könyves Kálmán és Szatmári Juliska a vízbe fulltak.

Réven, Csucsán, Mezőtelkén és Szabolcson nagy áradások vannak. Hollódon a vasuti töltést rongálta meg a víz.

A Körös áradásán kívül a fergeteges időjárás is nagy károkat okozott Biharban. Váradi jelentés szerint az a vihar, mely szerdán reggel Nagyvárad fölött elvonult, vészes orkánná növekedve, nagy rémületet keltett Magyacsékén, ahol a kora reggeli órákban a hegyek között félelmesen cikáztak a villámok; majd esni kezdett és a több, mint egy óra hosszáig tartó felhőszakadás óriási területen elöntötte a határt, nagy károkat okozva a vetésben. Duczafalván becsapott a villám egy istállóba, amely leégett és a tűzbe beleveszték a jószágok is. Alsólugason hasonló eset történt. Egy hatalmas istállót gyújtott fel a villám, melyben odavesztett öt darab tehén. A vihar ugy Magyaresékén, mint a megye egész keleti részén rendkívül nagy kárt okozott a gyümölcsfákban és a szalmával fedett házak tetejét a falvakban lesodorta.

Vészhirek mindenfelől

Nagykanizsáról jelentik: Tegnap éjszaka óriási záporosó esett sűrű villámlástól kísérve. A villám lecsapott a kórházba, nagy rémületet okozva. Több beteg az ijedtségtől elájult.

Szombathelyről jelentik, hogy szerdán délelőtt óriási vihar vonult át a muraszombati határon és a fergeteg Muravághegyen. Muracsermelgen és Barkócson mindent elpusztított, ami útjában állt; óriási fákat csavart ki gyökereitől és épületeket döntött halomra; a jég három percznél tovább hullott sűrű, nagy darabokban, leverte a kalászokat és tönkretette az összes veteményeket. A kár óriási. Siófoki jelentés szerint a Balaton mentén tegnap nagy zivatar dühöngött, mely igen nagy károkat okozott. Kaposmérőben lecsapott a villám és elhamvasztott körülbelül hatvan kocsihoz való takarmányt.

Tabról jelentik, hogy tegnap itt óriási felhőszakadás volt, mely igen nagy károkat okozott a kaszás növényekben.

Temesvárról jelentik, hogy több napig tartó felhőszakadászerű időjárás után ma borult és hűvös az idő, amilyen július havában emberemlékezet óta nem volt. A sok eső óriási károkat okozott. Az aratás kétheti késedelmet szenved.

A vasuti forgalom akadályai

Az árvíz következtében az államvasutak több vonalán szünetel a forgalom. Az államvasutak igazgatósága a forgalomzavarról a következő hivatalos értesítést adta ki:

Az árvíz okozta pályarongálás miatt ez idő szerint a következő vonalakon szünetel az egész forgalom: a székely körvasuton Maroscsapó és Deda között, a máramarossziget—körösmezői vonalon Nagybocksó—Gyertyánliget—Barnabás között, a küllövölgyi helyiérdekű vasuton Dicsőszentmárton és Parajd között a marosludas—besztercei helyiérdekű vasuton Kerlés és Beszterce között, a máramarossziget—kamra—nagybocksó—kisbocksói helyiérdekű vasuton Nagybocksó—Gyertyánliget és Nagybocksó—gyártelep között, végül a héjjasfalva—székelyudvarhelyi helyiérdekű vasut egész vonalán.

A Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság igazgatósága közhírré teszi, hogy a Csongrád—Szeged közti személyszállítással egybekötött menetrendszerű teherjártatit árvíz miatt a mai naptól a további intézkedésig megszünteti. A nevezett vonalon tehát a mai naptól kezdve az összes személy-, podgyász- és áruforgalom szünetel.

A külföldi pusztulások

Milánói jelentés szerint Olaszország északi részében mindenütt óriási károkat okozott a borzalmas időjárás. Magában Bergamo-ban több mint kétmillió lira a kár. Toscanából rémhírek érkeznek: egy ház már bedől, egy ember meghalt s többen megsebesültek. A Lago Maggiore-n is végig viharzott az orkán. Egy csónak, amelyben három leány ült, a tóba fordult.

Keleti- és Közép-Svájc-ból is pusztító időjárás jelentenek. Lavinák sok embert temettek el.

AZ „EGYVETÉRTÉS“

szerkesztősége és kiadóhivatala

VI. ker., Váci-körút 19. alatt van

A szerkesztőség telefonja 7—88.

A kiadóhivatal telefonja 7—06.

A nyomda telefonja József 5—93.

UJDONSÁGOK

NAPIREND, Naptár. Szombat, július 12. Róm. kath.: Gualb. János vt. — Prot.: Henrik. — Görög-ország: június 29. Péter és Pál. — Zsidó: Thamusz 7. — A nap két reggel 4 óra 15 perczkor, nyugszik este 7 óra 54 perczkor. — A hold két délután 2 óra 38 perczkor, nyugszik este 11 óra 48 perczkor. — A miniszterek nem fogadnak. — **Nyitvalevő muzeumok:** Nemzeti Muzeum sáványtára 9—2-ig, Aquincumi Muzeum 9—4-ig, Erzsébet Muzeum 9—12-ig és 3—4-ig, Ernst Muzeum (Nagymező-utca 8.) 9—4-ig, Iparművészeti Muzeum 9—1-ig, Mezőgazdasági Muzeum 10—1-ig, Ráth Muzeum (Városligeti fasor) 10—4-ig, Széchenyi Muzeum 10—12-ig, Tanszer Muzeum 3—7-ig, Néprajzi Muzeum 3—6-ig, M. kir. Kereskedelmi Muzeum külkereskedelmi hírszolgálat és közszállítási osztály 9—2-ig, vám- és tarifaosztály 3—6-ig. — **Nyitvalevő képtárak:** Magyar Biedermeier kiállítás az Ernst Muzeumban (Nagymező-utca 8.), nyitva 9—4-ig. Belépődíj 1 korona, Állandó kiállítás a Könyves Kálmán művészeti szalonjában, (Nagymező-utca 37—39.), nyitva egész nap. A Szépművészeti Muzeum grafikai osztálya, nyitva 10—2-ig. A gróf Pálffy-gyűjtemény a Szépművészeti Muzeumban, nyitva 10—2-ig.

— Vaszary biboros és a tanítványai.

Vaszary Kolos biboros, ki szerzetesi visszavonultságban él balatonfüredi villájában, kedves meglepetés érte a minap. Azok a régi tanítványai üdvözölték táviratilag, akik negyven évvel ezelőtt a győri benczések főgimnáziumában a Vaszary igazgatósága idején érettségiztek. A negyven éves találkozóhoz készült emléklapot is elküldték egykori kiváló és szeretett igazgatójuknak, amelyre következő meleg levélben válaszolt:

„A küldött emléklapból értesültem, hogy az Urak, kik 1873. évben Győrtől az érettségi vizsgát letették, negyven év múlva ismét találkoztak ugyanazon helyen és emlékükből visszaidéztek a multat, megemlékezvén rólam is, mint akkori igazgatójukról. Jól esett szívemnek a szíves megemlékezés és tisztelet, melyvel irántam viseltetnek és nagyon köszönöm az Emléklapot, melyből tapasztalom, hogy mindnyájan tekintélyes állást foglalnak el a társadalmi életben, ami a volt tanárunk mindig örömteljes és megnyugtató érzést kelt. Áldja meg Önöket az Eg. Ura és engedje, hogy még többször is találkozhasanak a szép emlékezetes napon. Öszinte tisztelettel maradok: Balatonfüred, 1913. július hó 7-én. Vaszary Kolos s. k., biboros.

— Az Egyesült-Államok új zászlója. Washingtoni jelentés szerint az amerikai Egyesült-Államok csillagos lobogóját átalakítják, mert tudvalevőleg nemrégiben kebelezték be az Egyesült-Államokba Arizona-államot és Új-Mexikót. Ennek megfelelőleg az új amerikai lobogó a következőképen alakul át: A fehér-piros stráfok megmaradnak úgy mint eddig, de a kék mezőben álló 48 csillagot csoportosítják, még pedig úgy, hogy 13 csillag fogja jelezni az Unió 13 törzsalamát, körülötte 25 csillag a csatlakozott államok jelképét, egy külső körbe pedig 10 csillag kerül, amelyek a legújabb szerzemények jelképe lesz.

— Az étkező-kocsik új tarifája. Az étkező-kocsik tarifáját leszállítják, de nem nálunk, hanem túl a — Lajtán . . . Bécsi jelentés szerint ugyanis az osztrák államvasutaknál az étkező-kocsikban leszállítják augusztus 1-től kezdve a tarifát. A rendes négy koronás teríték mellett egy három koronás is lesz délben, este pedig két és fél koronába fog kerülni az étkezés. Az újítást egyelőre csak az osztrák államvasutak három fővonalán léptetik életbe, de ha beválnak, a többi vonalokon is az új tarifák lesznek érvényesek.

— A Kovácsy-Pál affér. Kovácsy Kálmán képviselő jogász fia, Kovácsy Márton provokálta Pál Alfréd képviselőt, aki atyját a képviselőház egyik ülésén súlyos sértéssel illette. Kovácsy a papképviselő hivatásánál fogva sem terelhetette lovasias térre az ügyet, sőt, amikor a sértés megtörtént, fiát is lebeszélte arról, hogy a párbajszerecséről híres Pál Alfréddel megverekedjék. Biró utra akarta terelni az ügyet, de annak idején a munkapárti képviselőház mentelmi bizottsága egyszerűen nem adta ki Pált, minélfogva a bíróság elé nem kerülhetett az ügy. Amikor a mentelmi bizottság határozata nyilvánvaló lett, akkor provokálta az ifjú Kovácsy Pál Alfrédet, aki később meg is nevezte segédeit. Kovácsy segédei Lovászy Márton és Jaczkó Pál, Pál Alfréd segédei Almásy László és báró Láng Mihály voltak, akik kardpárbajban állapodtak meg, amelyet ma délután 3/4 órakor vívtak meg a Rákossy-féle vívóteremben. Kétszer csaptak össze a felek. A második összecsapásnál Pál Alfréd a jobb homlokától az állig terjedő 25 centiméter hosszú vágást kapott. A súlyosan sebesült képviselőt az orvosok ápolás alá vették és sebtét elvarták.

— Hrabovszky Guidó halála. Az egyesült függetlenségi és 48-as pártot megdöbbentő nagy veszteség érte, Hrabovszky Guidó országgyűlési képviselő csütörtökön délután 5 órakor hirtelen meghalt. Hrabovszky nevéhez a függetlenségi párt egy fényes diadalának emléke fűződik a legújabb időből is. Még két hónapja, hogy Hrabovszky Guidót megválasztották, azelőtt Vadász Lipót, a mostani államtitkár képviselte a nyirbátori kerületet. Az államtitkárrel szemben a függetlenségi párt Hrabovszkyt léptette föl, akinek szimpatikus fogadtatása és előrelátható győzelme Vadász Lipót államtitkárt visszalépésre kényszerítette. Akkor a munkapárti unokaöccsét, Kállay Miklós szolgabírói, Kállay András volt főispán fiát léptette fel, aki azután kisebbségben maradt. A függetlenségi pártba ma délelőtt érkezett a haláleset híre és osztatlan, mély részvételt keltett. Az egyesült függetlenségi és 48-as párt koszorút helyez Hrabovszky ravatalára, a temetésen is képviselteti magát. Az elhunyt képviselő özvegyéhez, Kállay Margithoz részvétlétáviratot intéztek. Hrabovszky Guidó régi csukorbizalmú szervengett. Az aradi választáson, ahol szívvel-lélekkel dolgozott a függetlenségi jelölt érdekében, a zuhogó záporban meghült, nem sokára ágynak esett; az orvosok bélhurutot és vérhast konstataáltak. Állapota csakhamar annyira súlyossá lett, hogy már napokkal ezelőtt agonizálni kezdett. Többé nem is tért eszméletre, s tegnap délután meghalt.

Hrabovszky Guidó 1853-ban született. Középiskoláit Sátoraljaiújhelyen és Szatmáron végezte, azután Kassán jogot tanult. Az ügyvédi vizsgát 24 éves korában tette le Budapesten és azóta gyakorló ügyvéd volt Kiszárdán. Szabolcsmegyeének hosszabb időn keresztül volt választott törvényhatósági bizottsági tagja, majd ugyanott mint virilis foglalt helyet. A nyirbátori kerület függetlenségi pártjának 27 éven át volt elnöke. Az ügyvédkedés mellett 700 holdnyi saját és nejeének, Kállay Margitnak 2000 holdnyi birtokán gazdálkodott. Az 1905—1906-iki általános választások alkalmával a kisvárdai kerület függetlenségi programmal képviselővé választotta. Az 1910-iki általános választásokon is a kisvárdai kerületben lépett föl, de a munkapárti erőszak és pénz megbuktatta. Ez év június 2-án a nyirbátori kerület Vadász-Lipót államtitkárrel szemben függetlenségi és 48-as párti programmal képviselővé választotta.

— A Redl ezredes czinkostársa. Brünni jelentés szerint a gráci rendőrség pár nappal ezelőtt letartóztatla Beuerle mérnököt kémkedés és hazaféltás miatt. Házkutatást tartottak a mérnök brünni lakásán, ahol igen sok kompromittáló levelet és irást találtak. Megállapítható, hogy a mérnök az olasz határon levő várak, erődítések, hidak térképeit és terveit eladta egy szomszédos hatalomnak. Maga Beuerle több ilyen erődítés- és hidépítésben vett részt és ezek közül néhányat tervét Redl ezredesnek adta el. Azt mondják, hogy a hadvezetésnek a mérnök árulása több millió koronájába fog kerülni. Letartóztaták a mérnök feleségét is, aki szintén részves volt az árulásban. Husz éves fia megszökött. A mérnök legutóbb Brünneben tartott fényes lakást és rendkívül pazarul költözött. Bécsi jelentés szerint az osztrák rendőrség és a katonai vezérkar nagy nyomozást folytat, mert alapos a gyanu, hogy Pólában messze szétágazó kémkedő szervezet állott fenn. A gyanu alapján már eddig tizenöt embert letartóztattak, közöttük az ötödik Landwehr-gyalogezred Schmutz nevű őrmesterét, továbbá több más altisztet és tengerészt, ezenkívül az arzenál néhány alkalmazottját és végül Savó pólai szállótulajdonost. Az újabb kémkedő szervezetet a vezérkar egy följelentés alapján fedezte föl, amelyet Schmutz őrmester ellen adtak be. Schmutzról megállapították, hogy nagyban üzte a katonaszabeditást és már három év óta kémkedéssel is foglalkozik. Ezt a gyanut megerősíti az a körülmény, hogy az őrmester néhány év óta nagy lábon él, drága lakást tart, sok aranyékszere van és állandóan kocsi jár. Már eddig megállapították, hogy az őrmester Savótól harmincezer koronát kapott.

— Csónakszerencsétlenség. Zágrábból jelentik: Marjerie község közelében a Dráván nagy csónakszerencsétlenség történt, amelynek öt áldozata van. Parasztoi egy csónakon lisztet szállítottak zsákokban. A csónak túl volt terhelve és ennek következtében elsülgedt. A bennülők száma heten, a vízbe estek és közülük csak kettő menekült meg, a többi négy férfi és egy nő a vízbe fullt.

— A bécsi diplomaták nyaralása. A háborus világ miatt a diplomatákra is nehéz világ jár. Bécsi jelentés szerint a nálunk megbízott külföldi diplomaták, miként csak a „monarchia“ külügyminisztere, kénytelenek egy egész nyarat Bécsben eltölteni. Szövetségeseink közül a német Tschirsky ki sem mozdul Bécsből, az olasz Avarna herceg pedig minden délután automobilon kiutazik Kaltenleutgebenbe, ott hidegvíz-kurát vesz és másnap reggel ugyancsak automobilon visszatér a követ-ségre. A hármass entente képviselői már kissé többet engednek meg maguknak. Giers elutazott Marienbadba gyógykezelés végett, de a postát naponta kétszer utána küldik s ő kénytelen hivatalos ügyekkel foglalkozni a gyógykezelés alatt is. Duma francia nagykövet már lelkiismeretesebb: ő csak elkísérte a családját Reichenauba, de azután sietve visszatért, nehogy valami történjék a háta mögött. Franciaország érdekei ellenére, Hilmi pasa s a többi balkáni állam képviselői persze szorgalmasan Bécsben maradtak és ott lesik aggodva, milyen híreket hoz nekik hazájuk forró földjéről a táviró.

— A Vörös-Kereszt a közönséghez. A Magyar Vörös-Kereszt, mely a török háborúban is nagy önfeláldozással sietett a sebesültek segítségére, ismét két missziót küldött le a balkáni harcztérre. A Vörös-Kereszt-Egylet azonban, hogy nemes hivatalának elciget tehessen, kénytelen a társadalomhoz fordulni támogatásért. Az igazgatóság holnap kezdi meg a czéltől a gyűjtőveket szétküldését.

— A Deák Ferencz könyvtára. A napokban érdekes könyvtár kerül eladásra: Deák Ferencz kehidi könyvtára, amely most a Mai Henrik és fia könyvkereskedő cég tulajdona. Maiék az érdekes könyvtárt Deák egy közeli rokonától vették meg, aki azt Paks melletti házában tartotta eddig. A bibliotéka kétszázhetvennégy kötetből áll, amelynek javarésze német és csak két-három magyar könyv van között. Deák Ferencz tudvalevőleg tudományos munkássággal töltötte napjait, a mikor a kehidi ősi kuriában időzött. Így természetes, hogy a könyvtár csupa történelmi, filozófiai, jog- és államtudományi szakmunkákból áll. Az eladóval kötött megállapodás szerint a könyveket egyenkint értékesíteni nem szabad, csakis nyilvános könyvtár, vagy bibliofil magáember veheti meg, de okellenül egy tömegben. Eddig a Nemzeti Muzeum Széchenyi könyvtára, a fővárosi és képviselőházi könyvtár tárgyalta a Mai-czeggel.

— Amerikából visszaküldött magyarok. Az Ellis Islandon levő newyorki bevándorlási hivatal statisztikája szerint ezidén sokkal több magyart deportáltak, mint a legutóbbi években. — Ennek oka főképpen az, hogy az európai háborus helyzet miatt 17—42 év között senkit se engednek Magyarországból kivándorolni és így ma minden csupa nyomorék indul Amerikába. Általános testi gyengeség, sérv, vagy más testi fogyatkozás miatt küldik vissza a magyarokat, mindegyiket annak a hajótársulatnak a hajóján és költségén, mely ki-vitte őket.

— Zalogházba került királyi gyűrű. Nagyváradon becsapták a zalogházba a román királyné egy értékes gyűrűjét. A királyi gyűrű becsapásának érdekes az előzményei is. Az oláhság a mult télen nagyszabású „román estélyt“ rendezett Nagyváradon, amelyen Popovits Lázár bukaresti joghallgató is résztvett. Az estély után a fiatalember egy nagyobb társasággal a Fekete-sas kávéházban folytatta a mulatozást, folyt a pezsgő és amikor már minden pénz elfogyott, Popovits hordárt hivatott és elküldte értékes gyűrűjét a Sajósy-féle zalogházba, ahol 180 koronát adtak rá. Ennek a gyűrűnek érdekes története van, mert Erzsébet román királyné emléke fűződik hozzá. Popovits Lázár joghallgató ugyanis testvéröccsese Janza Miklósné szül. Popovits Alexandriának, aki Carmen Sylvának (Erzsébet) román királynének udvarhölgye. A királyné rendkívül kedveli udvarhölgyét és szeretetűnek azzal adott kifejezést, hogy 1905. évi párisi tartózkodása alatt egy platinából készült gyönyörű művi briliánsgyűrűvel lepte meg. A gyűrű belső részébe be van véste a neve: „Carmen Sylva 1905. Paris.“ Ez a gyűrű, nem tudhatni mily módon, az udvarhölgy öcséséhez került és egy viharos, pezsgős éjszaka után a pillanatnyi pánasz megváltójaként bevándorolt a nagyváradai zalogházba.

— Megszökött leprabetege. Pozsonyból jelentik: Az állami kórház leprabetege osztályából Wildner Bertalan 26 éves leprabetege ma megszökött. Azt hiszik, hogy anyjához szökött, aki az óbudai Bécsi-uton lakik. A rendőrség nyomozza.

Sándor és fordulója a (vasárnap) járegyházi Este a város többek között kely dalárd. is. A rendezés talális egyve nepélyemre hó 2-ág a összeállítás

Rejtélyes, lak község, nar házába nagy siklot dinszky sój viaskodott, volt, a par feküdt esz szomszédok asszonyt— hogy Szom vergolyó a résztül. Bev véletlenül észrevette, hurkot tett rántolt és volt és két czélt tévesz tani feleség, hogy meg tani. Ellene meg ott vo szöget is, a egy árva sz akarja neh helyzetét. A téntek után

rint az „Act Ceuld—Casto ben. Az indő ki, amelyben nevé ameri mondja, a az amerikai zámódját“

ujvárosban dolt le, me ellenőr. Ber este kilence a Petőfi-tér észrevette, tartózkodik. Ennek kik le nyit szolt a

sejtve, szint rolt a kapu kiállott:

menekülésre támadó fe kezdett. A kal is küle azonban a külés közbe akit segítség ér rá. A ti katonát s e már azt híy hazafelé igy ismerellen lakodni kez volvert tar mire több az átelt izg jától, aki a kült egy s egész serege azonban ne a rendőrség Valószínűn bujtotta föl

szerint a ko zésre jutott török elbocs kapják kárta

iratozók: A erdőőr egy vonni. A va önvédelemb Balogh Laj Balogh a k telt az eset vizsgálatot.

Ünnep a fejelegyházi oszatisikon. Petőfi Sándor és a névtelen honvédek társai halálának évfordulóját a Segesvári Polgári Kör augusztus hó 3-án (vasárnap) fogja megünnepelni. Künn az egykori fejelegyházi csatasíkon a honvédek emlékoszlopánál. Este a városháza dísztermében műsoros estély lesz. A többek között közre fog működni az udvarhelyi Székely dalárda és a segesvári tűzoltó-egyesület zenekara is. A rendezőség ezért már most felkéri mindazon kulturális egyesületeket, dalárdákat stb., amelyek az ünnepélyen részt o hajlanak venni, szíveskedjenek folyó hó 2-áig a Segesvári Polgári Kör vezetőségét a műsor összeállítására végezt értesíteni.

Kötél és revolver a főmolnár házában. Rejtélyes, borzalmas családi dráma történt Nagy-lak községből a szomszédok revolverlöveseket és nagy sikoltozást hallottak. Mikor odasiettek, Dedinszky sógorával, Szombathi Károly főgépészszel viaskodott, akinek kezében még füstölő revolver volt, a pamlogon pedig Dedinszky fiatal felesége feküdt eszméletlenül, kötélhurokkal a nyakán. A szomszédok szétválasztották a dulakodókat és az asszonyt magához térítették. Ekkor vették észre, hogy Szombathi sulyosan megsebesült, egy revolvergolyó az oldalát, másik a czombját furta keresztül. Bevitték a kórházba, ahol azt vallotta, hogy véletlenül benyitott a sógora szobájába, amikor észrevette, hogy az elalélt hujának nyakába kötélhurokot tett és fel akarja akasztani. Erre revolvert rántott és rárohant sógorára, ez azonban gyorsabb volt és két golyóval megsebesítette. A saját golyóit célzott lévesztették. Dedinszkyt, aki fel akarta akasztani feleségét, letartóztaták. Csak annyit vallott be, hogy meg akarta fojtani feleségét, nem felakasztani. Ellene szót azonban, hogy az asszony nyakán még ott volt a kötélhurok, megtalálták a faibavert szöveget is, amelyre fel akarta akasztani. Az asszony egy árva szót sem vall az ura ellen, mert nem akarja nehezebbé tenni férjének amugy is sulyos helyzetét. Azt mondta, hogy az urát még a történet után is szereti.

A Gould-leány válása. Római jelentés szerint az „Acta sanctae sedis“ végre meghozta ítéletét a Gould—Castellane-házaspár régóta húzódo válópörében. Az ítélszék ugyanis tegnap egy dekrétumot adott ki, amelyben gróf Castellane és Gould Anna, az ismert nevű amerikai milliommó házasságát semmisnek mondja. A dekrétum indokolás gyanánt többek között az amerikai milliárdosnő „nem keresztény gondolkodásmódját“ is említi.

Merénylet egy postatiszt ellen. Győrújvárosban tegnap este kalandos merénylet látszódtott le, melynek főszereplője egy postai segédellenőr. Berényi Ignác postai segédellenőr tegnap este kilenc órakor hazafelé igyekezett s amikor a Petőfi-tér 6. számú házban levő lakása elé ért, észrevette, hogy a kapu aljában két ismeretlen alak tartózkodik. Berényi közelebb ment, hogy megnézzék, kik beszélgetnek ott s akkor az egyik ennyit szolt a másikhoz:

— Ez az! Ezután elfutott. Berényi rosszal sejtve, szintén menekülésre gondolt, ekkor előugrott a kapu alól az ott maradt másik alak és rákiáltott:

— Megállj! A postatiszt most már egyedül a menekülésre gondolt s nem törődve az ismeretlen támadó fenyegető támadásaival, gyorsan futni kezdett. A merénylő utána s közben revolvergolyókat is küldözgetett a menekülő ember felé, akik azonban a golyók szerencsére nem találtak. Menekülés közben Berényi találkozott egy katonával, akit segítségül hívott, de az azzal felelt, hogy nem ér rá. A titokzatos támadó azonban észrevette a katonát s elfutott a Hosszu-hid felé. Berényi most már azt hívén, hogy megszabadult merénylőjétől, hazafelé igyekezett, alig ért azonban lakása elé, az ismeretlen támadó ismét utját állta, Berényi dulakodni kezdett támadójával s míg támadója revolvert tartó kezét lefogta, segítségért kiáltott, mire több újvárosi lakos elősietett s megmentették az átélt izgalmaktól kimerült postatisztet támadójától, aki azonban mielőtt elfogták volna, elmenekült egy szűk sikátorban. A föllármázott lakók egész serege üldözte a titokzatos merénylőt, elfogni azonban nem tudták. Berényi följelentésére most a rendőrség kutat a titokzatos merénylő után. Valószínűnek tartják, hogy valamelyik haragosa bujtotta föl a támadót.

A délafrikai sztrájk. Johannesburgi jelentés szerint a kormány által kiküldött bizottság megegyezésre jutott a kleinfonteini sztrájktrókkal. A sztrájktrók elboacsátatásukkal kapcsolatban egy évi bérüket kapják kártalanítás címén.

Agyonlött vadász. Nagykanizsáról táviratozzák: A szécsiszigeti erdőben Ábrahám Sándor erdőőr egy vadorzót vett észre, akit kérdőre akart vonni. A vadorzó erre fegyverébe znyult. Ábrahám önvédelemből lelőtte a vadorzót, akiben felismerték Balogh Lajos volt csendőrt, tormaöldi gazdát. Balogh a kórházban meghalt. Ábrahám jelentést tett az esetről felelősségteljesnek, akik elrendelték a vizsgálatot.

Felhívás előfizetésre!

Félszázados mulással a hátunk mögött, a jövőbe vetett erős hitünkkel és bizodalunkkal, kitartással, lelkesedéssel és szeretettel bocsátjuk ezt a lapot napról-napra világgá. Félszázados multunk a legerősebb tanulság arra, hogy az „Egyetértés“ mindenkor a közönség igaz szeretetében harcolhatott. Magyarország függetlenségi eszméért. A függetlenségi és 48-as eszmék törhetetlen kiküzdésében az „Egyetértés“ ennek a harcznak legszámottevőbb katonája volt. És ahogyan a multban, ugy a jövőben is egy pillanatra sem szünik meg ez a lap szakadatlanul munkálkodni önálló államiságunk kiépítésén és a nagy függetlenségi eszmék diadalra jutásán.

Az „Egyetértés“ mindig az első tudott lenni abban, hogy értesülései gyorsak és pontosak, frissek és megbízhatók legyenek. Hírszolgálatának nagy szervezetsége megengedi, hogy nemcsak politikai rovatában álljon az első sorban, hanem minden más téren is, irodalomban, riportban, színházi téren, közgazdasági, közigazgatási, törvényeszeki eseményekben, a világ minden tájékáról összefutó hírszolgálatban, messzemenő diplomáciai értesülései révén a külügyi politikában és mindenütt a jól értesültség, a megbízhatóság, a gyorsaság és a leglökételesebb hozzáértés szimboluma legyen.

Ez év augusztus hó 20-án,
Szent István napján

külön pompás ajándékkal

kedveskedik előfizetőinek
az „Egyetértés“.

Egy gyönyörű, nagy, impozáns
albumban mutatja be a magyar
tengerpartot, a magyar tenger
és annak környékét, illusztrációkban és kitűnően meg-
írt cikkekben.

Az

Adria-szám

valóságos diszalbumba lesz a magyar tengerpartnak és ezt minden előfizetőnk augusztus 20-án díjtalanul fogja megkapni.

Julius hó elsejével új előfizetést nyitottunk az „Egyetértés“-re.

Előfizetési ár:

Egy évre ... 28.— korona
Fél évre... 14.— korona
Negyed évre ... 7.— korona
Egy hónapra... 2.40 korona

A Szamosba fordult utászkatonák. Sulyos szerencsétlenség történt ma délután Szatmáron, a Szamos folyón, a Tiszviselő-telep háta mögötti lanka környékén, ahol különféle ezredek Szatmárra összpontosított utászesapatai táboroznak. A megáradt Szamos közepén folyt a katonák gyakorlatozása Unqer főhadnagy. parancsnok vezetése alatt, amikor két egymáshoz kötött csónak, amelyek négy tiszt és négy utászkatoná ült, felfordult. Az utászesapat, amelyet kiképzés végeit küldtek Szatmárra, a Szamos folyó partjára, ma délután négy tiszt vezetése alatt gyakorlatozott a megáradt folyón. Két egymáshoz kötött csónakkal eveztek a Szamos közepén. Egyik csónakban ült a négy tiszt, a másikban négy utászkatoná. Éppen egy horgonynak a vízből való kiemelésén fáradoztak, mikor a csónak aljának egyik keresztlécze megakadt egy kikötött kötélben és mind a két csónak felfordult, a rajta ülők pedig beleestek a vízbe. A parton álló utászkatonák a szerencsétlenség láttára azonnal csónakba ültek és a már-már fuldokló tiszték és közkatonák segítségére siettek. A katonák ügyességének köszönhető, hogy a nyolcz ember közül hetet, közöttük mind a négy tisztet, sikerült kimenteni. Egy katonának nyoma veszett. A vízbefullt közlegényt, aki a 3. honvédezred katonája, U. Nagy Ferencnek hívják—és Szeghalomra való. A veszedelmes helyzetből megmenekült tiszték azonnal átöltöztek és nyomban visszafutáltak az utászláborba, a Szamos partjára, ahol személyesen vezették a munkálatokat, hogy a vízbefullt katona holttestét megtalálják. Estig azonban a legszorgosabb kutatás sem vezetett eredményre, mert a keresést megnehezíti, hogy a Szamos óriási módon meg van áradva és vize perczről-perczre növekszik.

A titokzatos öngyilkosság a vonaton. Temesvárról jelentik: A Temesvár és Nagykikinda közötti vasúti vonalon tegnap öngyilkossá lett fiatal asszonyról kiderült, hogy az Bonk Zsigmondné nagykikindai államvasúti irodavezető 18 éves neje volt, aki vel alig fél éve élt boldog házasságban. A fiatal asszony meg fogozte urának az ebédet, majd bezárta az ajtót és a kulcsot egy férjének címzett levéllel átadta a házastesternének, azután vonatra ült és kevéssel Temesvár előtt föbelötte magát. Amikor a szerencsétlen férjet a tragédiáról értesítették, az fájdalomában össze roskadt. Szerencsétlen nejét állott homlokkal ma látta viszont a temesvári morgauban. A rendőri kihallgatásnál a férj az öngyilkosságot érthetetlennek mondta. Házasságuk egész ideje alatt boldogan éltek. Tegnapelőtt még kabarcában voltak, az asszony azonban már akkor feltűnően szomorú volt. Valószínű, hogy nagy szerelme és egy indokolatlan féltékenység kinja kergettek a halálba a szépséges asszonyt, akinek szülei Amerikába vándoroltak ki és így csak férje kíséri ki holnap koporsóját a temesvári temetőbe.

A máhrisch-osztraui kéjgyilkosság. Máhrisch-Osztrauból a borzalmas kéjgyilkosság felől újabban még a következőket jelentik: Nebiela biztosítási ügynököt, a ki a szállodában a 12 éves Barta Mária meggyilkolása után felakasztotta magát, de kit még életben levágtak, csak tegnap lehetett kihallgatni, midőn a hosszas eszméletlenségéből magához tért. Ijesztő, feldult látvány maga ez a gyilkos is, teljesen elmezavartnak látszik. Elmondta, hogy Barta Máriaival az utcán találkozott és megkérdezte a kisleánytól, nem vinne-e levelet a postára? A leány azt mondta, hogy igen, mire Nebiela meghagyta, hogy kövesse őt a szállóba. Ez megtörtént és hogy azután mi következett, arra a gyilkos nem emlékszik. Nem tagadhatja a gyilkosságot, de bizonyára beszámíthatatlan állapotban cselekedett. A leányt előzőleg nem ismerte s tagadja, hogy erkölcsstelen merényletet követett el rajta. A vallomás után néhány órával Nebiele örföngésben tört ki. A beteg-szobából kirohant a folyosóra s ott hangos üvöltéssel többször falba verte a fejét. Mikor lefogták, dulakodás közben megharapta az őt újját. Kényszerzubbonyt huztak rá. Nebiela anyja elmondta a rendőrségen, hogy fia gyermekkorá óta nem normális, sőt egyszer már elmeorvosi kezelésben is részesült. A hatóság azt gyanítja, hogy Nebiela követett el tavaly Friedeckben egy kéjgyilkosságot, melynek tettese mindmáig ismeretlen maradt.

Öngyilkos gazda. Miskolcraól jelentik: Szabó Lajos emődi jómódu gazda az éjjel felakasztotta magát. Mire észrevették meghalt.

Sirboltrablás. Stockerauban Suttner bárók családi sirboltját mult éjjel feltörték és a sirban lévő holttestek ékszerét elrabolták.

Házasság. Antal János Budapestről eljegyezte Falu Jolánt Bodajkáról (Fejét megye).

— **Automobil-katasztrófák.** Ma délután dr. Hollán Sándor miniszteri tanácsos arról értesítette a mentőket, hogy egy Nagytétényből Budapest felé haladó automobillal, melyben barátai utaznak, szerencsétlenség történt. Az automobil felfordult, a soffőr a kerekek alá került és az utasok is megsérültek. A mentők azonnal kivonultak a nagytétényi országútra. Megtudtuk, hogy dr. Mezei Zoltán orvos és Jármay Elemér miniszteri segédtitkár robogtak az országuton autójukkal, amelyet Hasenlichler József soffőr vezetett. A vasúti megálló előtt a gép motorja hirtelen belefordult a földbe, a kocsi ülése heves lökést éreztek, majd a géppel együtt az országút szélén húzó árokba fordultak. A két utas csak könnyű horzsolásokat szenvedett, amelyeket a mentők bekötözték. A soffőr azonban súlyosan megsérült. A Rókus-kórházba szállították. — **Miskolczi** jelentik, hogy Delló László mérnök tegnap automobilon kiment a miskolci villamosársaság bányái üzemének vonalát megvizsgálni. Éjfél is elmúlt mire visszafelé indulhattak. A nagy sötétségben a soffőr nem vette észre a vámsorompot és az automobil így nem is tartotta vissza. Az automobil teljes erővel neki vágódott a sorompónak. A soffőr ülése előtt felhúzott üvegtábla letört és szilánkjai a soffőr szemébe furódtak, az üvegtáblát tartó farud pedig a gyomrába hatolt. A mérnöknek semmi baja nem történt. Ő felvette azután a soffőrt az automobilra és bevitte a városi kórházba. Állapota életveszélyes.

— **Gyilkolt az ápoló.** Megirtuk lapunkban azt a borzalmas brutalitást, amelylyel a lipótmezei állami elmeorvóintézetben egy emberi érzéseiből kivetkőzött ápoló egy szerencsétlen elmebetegét megölt. A törvényszéki bonczitani intézetben ma bonczolta fel a hullát dr. Minnich Károly kir. törvényszéki orvos, egyetemi magántanár és megállapította, hogy a hullának 17 bordája teljesen be van törve, amelyet csizmarugások okoztak. Megállapították azt is, hogy a halált ezek a sérülések okozták.

— **Egy szerelmes pár öngyilkossága morflummal.** Kecskeméten Ondrejovics Béla huszonhárom éves szigorlóorvos és Szabó Juliska tizenhét éves gépirőleány, akik Budapestről érkeztek ide, egy szállóban a múlt éjszaka morflummal megmérgezték magukat. A kórházba szállították mind a kettőt és bár állapotuk súlyos, talán életben maradnak?

— **A zugkönyves leleplezése.** A rendőrséghez névtelen följelentés érkezett, hogy a Suavit-kávéházban egy zugkönyvfogadó fosztogatja a kispénzü játszókat. A följelentés folytán több detektív tegnap a kávéház előtt lesbeállott és fél két órakor rajtaütöttek a kávéházban működő zugkönyvesre. Az illető Unger Rezső, aki a kávéház külön helyiségében valóságos külön irodát tartott fenn s fényes üzleteket kötött a környékbeli emberekkel, akik állandóan hozzá vitték garasait a nagy nyereség reményében. Ungert a hatodik kerületi kapitányságra kísérték, ahonnan kihallgatása után elbocsátották. Az eljárás kihágás miatt megindult ellene, ugyiszintén a kávéház tulajdonosa és egyik pinczéze ellen is, amiért a zugkönyves működését a kávéházban megtűrték.

— **A szilágysági masztodon-lelet.** Zilahi jelentés szerint a szilágymegyei Usztató községben Balogh Sándor földbirtokos homokbányájában ásás közben őskori állat megkövesedett csontvázára bukkantak. Valószínűleg masztodonról van szó. Egy harmadkori teljesen kihalt őslátról. A földtani intézethez megkeresést intéztek, hogy küldjön ki szakembert a lelet megvizsgálására.

— **Megfuladt gyermekek a zabos-ládában.** Losonczi jelentik, hogy Bíró János tűzérőrmester 5 és 7 éves kis fiacskája tegnap délután elűnt. A szerencsétlen gyermekeket ma találták meg holtan a tűzérőrmester istállójának zabos-ládájában. A gyermekek valószínűleg egy őrizetlen pillanatban bemásztak a ládába, amelynek fedele rájuk csapódott és így ott megfuladtak. A vizsgálat megindult. A szerencsétlen szülők iránt általános a részvét.

— **Borzalmas öngyilkosság.** Kassáról jelentik: Békffy János a kassa-oderbergi vasút tisztviselője kassai lakásán öngyilkosságot követett el: egy automatapisztolyval a szájába lőtt. A golyó az agyvelőt érte és rögtön halált okozott. Az öngyilkos több levelet hagyott hátra, melyek egyike a rendőrségnek szól s ebben életuntagságot mond az öngyilkosság okának. A lezárt leveleket kézbesítik a címzetteknek.

— **A báróné tragédiája.** Bécsben tegnap temették el Wedelstett Elza bárónét, aki Münchenben halt meg. Az elhunyt báróné öngyilkos lett. Nagy szerepet játszott a bécsi előkelő társaságokban. Egészen fiatalon került el a szülői háztól, Atyja Poppen német tábornok, Vilmos császárnak egykori hadsegéde volt. Poppen Elza a félvilág csillaga lett és hogy kalandjait leplezte, elfogadta Potarowszky lengyel gróftól férjül. Az öreg gróf halála után a kalandos hölgy férjhez ment báró Wedelstett bajor nemeshöz. De ugyanakkor kedvese lett Dreher Tivadarnak, akit nemrégiben gondnokság alá helyeztek, mert milliókat pazarolt el. Wedelstett báróné, akinek második férje is földhöz ragadt koldus volt, százezreket tett félre, mikor azonban Dreher Tivadar gondnokság alá került, rá is szomorú napok köszöntöttek. Egy divatkereskedő 40.000 koronára perelte, egy kalapárusnő 35.000 koronát követelt rajta, egy fűzőgyáros 17.000 korona erejéig indított pert ellene. A báróné Münchenbe menekült késpénzzel, pazar lakásának bútorait pedig Bécsben elárverezték. Monte-Carlóba ment, ami pénze volt, eljuttatta, fillér nélkül tért vissza Münchenbe. Valószínűleg a nyomor elől menekült a halálba. Két hónap előtt történt, hogy Wedelstett báróné ifjabbik huga veronállal megmérgezte magát, mert szerelmes volt nővérenek barátjába.

— **Nyári multság.** A Kereskedő Ifjak Társulata július 12-én szombaton este a Holtzspach hűvösvölgyi üdülőtelepen nagyteremben és parkjában rendezte ezidei nagy nyári multságát. A tánc kezdete este kilenc óra után, éjféltkor tombola és a színesen kivilágított parkban virágkorzó. A multság sikere érdekében a rendező társulat minden tagja nagy buzgalmat fejt ki, úgy, hogy az előjelek után ítélve, ez lesz a nyári idény legsikerültebb multsága.

— **Anglia bajszatlan katonái.** A bajszatlan, borotvált arcvisület mind több és több hívet hódít, most Londonból jelentik, hogy az angol hadügyminiszterium is enyhített a bajsz- és szakáll-visületre vonatkozó előírásán. A múlt század közepe óta az angol szárazföldi hadseregben kötelező volt a bajszvisület, amely azonban a mostani divat mellett nagyon ellenszenvessé vált a tiszteknek, akik a jobb társaságból valók és akiknek minden atyjafia sima ajkat visel. A hadügyminiszterium tehát rendeletet adott ki, melyben eltörli a bajsz kötelező visületét. Ezzel a sima arcú tért hódít az angol hadseregben is, mintegy követvén ezzel a haditengerészet példáját, ahol viszont kötelező a borotvált arc. Az egész angol hadiflottában mindössze két kivételes esetre van példa: két tengerészti-zűfivérnek szabad pofaszakállt viselni külön engedély alapján, mert édesatyjuk végredeideit legközelebb fiait az általa oly nagyrabecsült szakáll-visületre.

— **Sikkasztó biztosítótársasági vezérigényök.** Pozsonyból jelentik: Humáyer Sándor a Budapesten székelő Hungária biztosítótársaság pozsonyi vezérigényőségének titkára 30.000 korona elikkasztása után megszökött. Humáyer a pénzt részben a lözsdén, részben kártyán vesztette el. Feleségét és gyermekét a legnagyobb nyomorban hagyta itt. A rendőrség Humáyer országos köröztesét rendelte el.

— **A póstyéni sipisták.** A csendőrség elől ugrott meg Pöstyénél tegnap két nagystilű hamis kártyás. Pár nap előtt érkezett a fürdőbe két elegáns megjelenésű, monoklis gavallér, akik közül egyik külföldi attasénak, a másik bankdirektornak mondta magát. Nagy előszeretettel keresték föl a játszótársaikat és nagy összegekben játszottak. Tegnapelőtt egy szállodai szobában egy külföldi hölgygel játszottak, akitől per percz alatt ezer koronát szedtek el. A játékos hölgy nem vette észre, hogy hamis kártyákkal van dolga. Tegnap aztán a két idegen a póstyéni Becher-kávéházban kártyázott ismét nagy összegekben. A kávé ügyelte a játékot és észrevette, hogy a két férfi hamisan játszik. Nyomban leleplezte a sipistákat, akik távoztak a kávéházból és mielőtt a csendőrség elérhetné volna őket, elutaztak Pöstyénből. A csendőrség a személyleírás alapján megállapította, hogy a két idegen notórius hamiskártyás volt. Az egyik Ohrenstein nevű temesvári, a másik Neusach berlini sipista, akiket régóta keres a külföldi és a magyar rendőrség.

— **Robbanás a löporszáritóban.** Pozsonyból táviratozzák: Ma délelőtt a Nobel-féle dinamitgyár füsttlen löporszáritójában robbanás történt. Podluczky Károly lakatosmunkást a robbanás ereje ugró földhözcsapta, hogy szörnyethalt. Pincsorics János munkás súlyos égési sebeket szenvedett. Stunzner Ferenc pedig a robbanástól szertepülő tárgyaktól kapott súlyos sebeket. A két sebesült bevitték az állami kórházba.

— **Öngyilkos bécsi ékszerész.** Bécsben jó hírű és nagyforgalmu cég volt a Mariahilferstrassen a Wertheimer és Társa ékszerüzlet, de a gazdasági válság romlást hozott rá. A cég tulajdonosa, Wertheimer Samuel ma reggel öngyilkosságot követett el és hátrahagyott leveleiben megírta fivéreinek, hogy a csőd szélén áll.

— **Elfogott sikkasztó.** Fiumében ma reggel elfogták Lupetina Károlyt, a triesti városi kórház pénztárosát, aki 4000 koronát sikkasztott a rá bízott pénzekből.

— **Művészi balatoni képeslevelező-lapok és bélyegek.** A Balatoni Szövetség 6 változatú, művészi balatoni képeslevelező-lapokat és bélyegeket adott ki. Mindkettőnek a célja, hogy a kincses Balatonvidékre a legszelebb körökben felhívja a nagyközönség figyelmét. Ugy a levelező-lapok, mint a bélyegek kitűnően sikerültek és valószínű, hogy hamarosan nagy elterjedtségnek fognak örvendeni. A levelezőlapok darabját 6 fillérjével a bélyegek darabját 2 fillérjével küldi bármily mennyiségben a Balatoni Szövetség irodája Balatonfűreden.

— **Öngyilkos koronatanu.** A római társaságban nagy fellünnést kelt Gianini ismert mérnök öngyilkossága. Gianini revolverből magára lőtt és azonnal meghalt. Tettének okát még nem tudják. A mérnök a többi között a római főügyészség számára is hagyott hátra levelet. Az öngyilkosság azért is nagy feltűnést keltett, mert Gianini volt a koronatanuja az igazságügyi palota építési botrány dolgaiban megindult bünpörnek, amelylyel kapcsolatban tudvalevőleg több képviselőt is letartóztattak. Az ügyészség vádirata is majdnem kizárólag Gianini vallomására támaszkodott.

— **Rendőri hírek.** Elettuntak. Balogh Jánosné született Szanyi Anna huszonnyolc éves házfelügyelőnő, a Liget-utca 5. szám alatti lakásán lúgkóoldatot vett. A Rókus-kórházba szállították. — Tegnap este a Ferenc József-hídról egy munkáskülsejű ember a Dunába ugrott és elmerült. A hídron maradt a munkakönyve, amely Popovics János névre szól. — Ma reggel Rambusch Oszkár tizenhét éves kultuszminiszteri hivatalnok a Sósfürdőben mellbelötte magát. A mentők súlyos sebével a Rókus-kórházba szállították. — **Baleset a gyárban.** Tegnap délután az Ór-utca 113. szám alatt levő Zsolnay-féle majolika-gyárban Vátadi Gyula ötvennégy éves gyári munkás balkezét elkapta egy gép és összeroncította. Súlyos sérülésével a Rókus-kórházba vitték. — **A kis leány merénylője.** A rendőrség letartóztatta Bakó György huszonnégy éves szabóságát, aki P. Zsófi kilenc éves kisleány ellen merényletet követett el.

— **Halálozás.** Dr. Horváth József, Biharvármegyei tiszteletbeli főorvosa, a székelyvári járás nyugalmazott orvosa, július 10-én, élete 76-ik évében elhunyt Székelyhídon.

May Mátyás Nagykanizsán meghalt 65 esztendőskorában.

Kazay Károly nyugal. tanító, 1848/49. honvédtizedes, folyó hó 9-én élete 81., tanítószolgálatának 41-ik évében elhunyt Csengerújfalun.

Tokiói távirat szerint gróf Hajashi, volt londoni nagykövét meghalt.

— **Fodor-féle vívóterem** a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.

— **Dupla élvezetű vándor szabadsága,** ha cipőire elutazása előtt „Berson” gummisarkokat tétele. Az Új Berson gummisarok aranydobozban: kényelmes, elegáns, rugalmas, tartós. Cipzésétől kifejezetten „Berson”-t kérjen, ha jól akar járni.

REPÜLÉS ÉS LÉGHAJÓZÁS

— **A szombathelyi repülőnap.** A Magyar Aeroklub Békásy István vasmegyei főispánt fölkererte, hogy az újvidéki repülőnap példájára szeptember első felében a katonai körök bevonásával Szombathelyen rendezzen repülőnapot. Katonai részről Petrőczy István százados, hadipilóta megígérte a látványos fölszállásoknak katonai támogatását. A repülőnapon a Magyar Aeroklub biztatása szerint esetleg József királyi herceg és Augustus királyi hercegnő is részt vennének. Békásy főispán szívesen vállalta a megbízatást és megindította a mozgalmat a repülőnap rendezése érdekében. Vas vármegye társadalma nagy lelkesedéssel csatlakozik a kezdeshez. A látványos fölszállásokat szeptember első felére tervezik.

— **Lányi hadnagy repülése.** Nagyszalontáról jelentik, hogy Lányi Antal honvédhadnagy Az Est biplánján ma este 7 órakor Gyulára röppül, ahol vasárnap látványos felszállást rendez.

Nyílttér

(E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.)

NESTLÉ FÉLE
GYERMEKLISZT

A legjobb alpesitejből készül

Fűzetet a „Gyermekápolásról” ingyen küld:

Nestlé, Wien, I., Biberstrasse 11.

Tenger vilá
a szemem vilá
dom, hogy a
legszebbek. I
árulom, műb
czeptie.

Az ameri
nő szép akar
óta szépnak ne
egyik alapköv
Ez okból min
lessze. Sporto
hideg és a ny
és biztos lesz
tása, üde és é
szeme. Gondot
lására. Megtan
lyogni, nevetn
önök is elérhe
és önök még s

Hallom a

— Hát az

Ugy van.

szabad megfel
magyar hölgye
már több a kif
tanának lépést
legújabb páris
vorkba. A pá
igénytelenül ö
Operában, es
makkor fejt k
azonban mufa
már kora regg
vagy bálba me

Amikor N

kezdődik és a

irónok, pénzár

az irodákba

esipke-harisnya

melyen kivágo

a divat rendel

nagy, vagy tep

az embertömeg

kedők. Nem ba

is őket. Nyugo

ha az utcán a

ha villamoson

Az Európ

más jelekből

vorki nőket. A

délekező aszfalt

fel a hazai me

A „látszat

szat” sehoh

sem is „esal

hatják, hogy a

ják vagy pud

előtt. Azt is ta

lantásokra nem

megszóllítására

a szépségüknel

jól is esik a

hiuk. De aki

hogy a végsők

sebbe juthat a

Mindenesel

rovására meg

hivatott körök

amerikai átlag

legyen benső

de egyelőre mé

a fáradozás.

Utóvégre n

érzet tompítás

kancserekből

het még köztá

fruska csak

még ő lesz az

A newyorki szép nők

— Megfigyelések —

Newyork, június végén.

Tenger választ el szép hazától, tehát nem kell a szemem világot féltennem, amiért áperthe kimondom, hogy a föld kerekességén a newyorki nők legszebbek. De vakmerőségemért nyomban el is árulom, miben áll a szépség titka; mi annak a receptje.

Az amerikai, első sorban pedig a newyorki nő szép akar lenni. Ezért szép. Már gyermekkorától szépnek neveli magát. Jól tudja, hogy a szépség egyik alapkövetelménye az ép és egészséges test. Ez okból mindent elkövet, hogy a testi épségét fejlessze. Sportol, uszók, gyalogol, edzi magát a téli hideg és a nyári hőség ellen. Ily módon ruganyos és biztos lesz a járása, hajlékonyan egyenes a tartása, üde és élénk az arczsine, tiszta és fényes a szeme. Gondot fordít a haja, a fogá, a körme ápolására. Megtanul szépen ülni, állni, járni, mosolyogni, nevetni, beszélni, hallgatni... Mindezt önmaguk is elérhetik, édes magyar hölgyeim. Akarják és önmaguk még szebbek lesznek.

Hallom a Markonigrafont zizegő kérdést:

— Hát az öltözködésük?

Ugy van. A newyorki nők öltözködéséről se szabad megfeledkezni. Legyenek nyugodtak, édes magyar hölgyeim, a newyorki nők öltözködésében már több a kifogásolni való. Nem mintha nem tartanának lépést a divattal. Sőt ellenkezőleg. Aki a legújabb párisi divatot akarja látni, jöjjön Newyorkba. A párisi ugyanis, utczára egyszerűen, igénytelenül öltözködik és csak a versenytéren, az operában, estélyeken és más ünnepélyes alkalmakkor fejt ki toilette-pompát. A newyorki nő azonban mutatni akarja a divatos új ruháját és már kora reggel úgy öltözik, mintha társaságba vagy bálba mennének.

Amikor Newyorkban a reggeli népvándorlás kezdődik és az árusítónők, könyvvezetők, gépírók, pénztárosnők és a többi nő alkalmazottak az irodákba sietnek, kaczer félcezipőben, áttört csipke-harisnyában, szűk és rövid szoknyában, mélyen kivágott és rövid ujjú csipke-bluzban és a divat rendelése szerint vagy malomkeréknyi nagy, vagy tepsiszerű piczi kalapban mutatkoznak az embertömeg között. Amellett cseppet sem röstelkedők. Nem bánják, ha száz kíváncsi szem figyel is őket. Nyugodtan emelik térdig a szoknyájukat, ha az utczán átkelnek és keresztbe vetik lábukat, ha villamoson ülnek.

Az Európából idetértve idegenek, ezekből és más jelekből esetleg, félre fogja ismerni a newyorki nőket. Ajánlom a Budapestről átkelni szándékozó aszfaltbelyár uraknak, hogy itt hagyjanak fel a hazai módszerükkel. Póru járhatnának.

A „látzat” ne bátorítsa fel őket. Mert a „látzat” sehol sem olyan eszabító mint itt. De sehol sem is „csal” annyira, mint itt. Például azt is láthatják, hogy a newyorki leányok sans géne pirosítják vagy puderezik magukat a kirakatok tükréi előtt. Azt is tapasztalhatják, hogy a tolakodó pilantásokra nem sütik le a szemüket, idegenek megszállítására nem jönnek zavarba. Ők mindezt a szépségüknek tartozó hódolatnak tekintik, s ez jól is esik a hiúságuknak. Mert a newyorki nők hiuk. De aki mindebből arra mer következtetni, hogy a végsőkig mehet, csakhamar közel ismeretségbe juthat a newyorki — rendőrséggel.

Mindenesetre a jó izlés és a lelki műveltség rovására megy ez a kihívó viselkedés, s az arra hivatott körök iparkodnak is odahatni, hogy az amerikai átlagnők utczai megjelenése harmóniában legyen benső értékükkel, s egyéni szépségükkel, de egyelőre még vajmi kevés eredménnyel jár ez a fáradozás.

Utóvégre nem is kívánható a tulesapongó önérték tompítása oly országban, ahol minden rikancsüvegben az a tudat él, hogy belőle is lehet még köztársasági elnök, s ahol minden kis fruska csak arról ábrándozhatik, hogy egyszer még ő lesz az Egyesült Államok „első hölgye”.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET

(*) **A diákhercegnő.** Hogy Willner és Bodanszky elsőrangú librettóírók, azt ma már igazán nem szükséges bizonyítani. Ez a két bécsi ur lökéletesen tudja, hogy mi kell a közönségnek. Az ő librettójukban van minden: érdekes, bár groteszk beállítású helyzet, van líra és főleg van nagyon sok természetes komikum. Ezek az elemek talán nem mindig par excellence finom formában jelennek meg, de viszont soha sem lesznek bánlóan durvák és alkalmazkodnak a közönség izléséhez. A Fővárosi Nyári Színházban most bemutatott operettjük A diákhercegnő egy nagyon ötletes és kedves mese, mely a feldolgozásban is mindig mulattató és eleven marad. A milieu a német burschenschaft élet, melynek vezető tagja az ott nevelkedő uralkodó herceg. Még egy hercegnő is becsöppen ebbe a környezetbe, ahol még a bonyolultság kedvéért egy magántanár és egy elegáns, kedves, de mindenkifelett féktelen diák játszanak még szerepet. Ez a két pár tánczol előttünk jobbra-balra, folyton változnak a párok, de végén is a fejedelem megjelenésekor minden rendbe jő. Ha most még tekintetbe vesszük, hogy a szerelmi jelenetek közt és azokkal párhuzamosan a humor kedvéért beállított komikus alakok számtalan kedves és üde mókát játszanak végig, akkor igazán mindent elmondunk, amit egy jó, hangsúlyozottan operettlibrettóról el lehet mondani. Henrik Reinhardt muzikája azonban egész más elbírálás alá esik. Ez a zene nem az a külsőséges, és magasabb szempontokból teljesen üres muzsika, a milyen ma átlag az operett-termelés. Muzsikájában van tartalom és kifejezési eszközei sem azok a banálisnak elcsépett operett-fogások — Karakterisztikus táncszámok, szépen és szélesen felépített keringők és intermezzók, tömör korusok váltogatják egymást, meg az egyes számok sorozatos repriméként összeállított finálé is egységessé illeszkedik Reinhardt tudatos keze alatt. Ugy a szöveg, mint a muzsika egészen érthetővé teszi, hogy a Princess Grethe a bécsi Theater an der Wienben rövidesen kétszáz előadást ért el. A Fővárosi Nyári Színház nagy igyekezettel állította ki a darabot. Haller Ilona kedves, közvetlen előadása aratott nagy sikert. *Bálint* egész jó szerelmes színész és idővel *Bartók* Etel is jó vidéki primadonnává nőheti ki magát. A komikusok közül a természetes humoru *Czech* és *Czakó* arattak nagy sikert. A bemutatón nagy közönség jelent meg, mely sokat tapsolt és a jelenlévő Reinhardtot is sokszor függöny elé szölitotta.

(*) **Küry Klára vidéken.** Küry Klára a magyar operett színpad kiváló művésznője a múlt héten szerepelt Eperjesen *Mezey* Kálmán színgazgató társulatánál. Eperjes város intelligenciája nagy ünnepséggel fogadta a művésznőt, aki az „Ártatlan Zsuzsi” című szerepében lépett fel zsufolt ház előtt. Az eperjesiek a kitünő művésznőt elhalmozták tapssal, virággal és a szeretet minden jelével. Küry a jövő héten Marosvásárhelyt folytatja vidéki vendégszerelését.

(*) **Szent László-szobor Nagyváradon.** A nagyváradi püspökség nagyobbzabásu emlékművet akar állítani a püspökség alapítójának, legendás királyunknak, Szent Lászlónak. A mozgalom már régebbi keletű, sőt erre a célra már össze is gyűlt mintegy nyolcvan ezer korona tőke. Ebben a dologban dr. Széchenyi Miklós püspök elutazása előtt beszélt Radisich Jenővel az Iparművészeti Múzeum igazgatójával, aki kijelentette, hogy mintegy 100.000 korona költséggel oly emlékmű létesíthető, amely nem méltatlan ahhoz, akinek emlékéit meg akarják örökíteni, sem pedig ahhoz, aki az emléket létesíti. A szobrot Szaniszló püspök szobra helyére akarják fölállítani s ez esetben ezt a szobrot a hatalmas tér másik oldalára teszik át. Az egész teret egyáltalán újra rendezik, úgy, hogy a püspöki palota frontja kiszabaduljon s egészen érvényre emelkedjék.

(*) **Bajba jutott színtársulat.** Marosvásárhelyen a szatmári színtársulat Heves Béla vezetésével már másfél hónap óta játszik. A város szélén fekvő ligeti színház azonban a kedvezőtlen időjárás mellett, nem igen vonzott közönséget. Most még tetézte ezt a bajt, hogy a Maros malomárká-

nak, mely közvetlenül a liget mellett van, klára-dása következtében a színház víz alá került. Az 50 tagú társaság most a katasztrófa következtében a legnagyobb inség elé néz és a város vezetőségéhez fordul gyors segítségért.

(*) **Az ember tragédiája német színpadon.** Mannheimból írják, hogy az ottani udvari színház a jövő szezomban díszes kiállításban színre hozza „Az ember tragédiáját” Lechner fordításában. A darabot Bernau Alfréd, a színház intendánsa fogja rendezni, aki azzal a tervvel foglalkozik, hogy még az ősszel bemutassa gróf Zichy Géza „Nemo” című operáját is.

(*) **Magyar színház Newyorkban.** A *Hel-tai* Árpád vezetése alatt álló newyorki magyar színtársulat június 15-én fejezte be idei szezóját és azzal a biztatással bocsátotta szabadságra tagjait, hogy a jövő évben már saját hajlékában fog szerepelni a társaság. Az elmúlt szezomban is hatalmas munkát teljesített a Newyorki Magyar Színtársulat, amely csak az elmúlt év október havában kezdte meg, mint önálló szervezet a működését. Nyolcz hónapi munkálkodás alatt egész sereg magyar és külföldi színmű, operett, dráma és vígjáték került színre, köztük a Kis gróf, Milliárdos kisasszony, Lengyel menyecske, Leányvásár, Falurossza, Ezred apja, Sulamith, Obsitos, Limonádó ezredes, Csókszanatórium, Velencei kalmár, A kedélyes paraszt, Salome, Kényeskedők, A siralomházban, A doktor ur, Erdészleány és Asszonyfaló. Ma már majdnem minden nemzetnek megvan Amerikában az önálló színháza. Csak a magyarok színháza nem áll még. A Newyorki Magyar Színtársulat igazgatósága elhatározta, hogy eddigi működését részvénytársasági alapon fogja tovább folytatni. A newyorki magyar színtársulat olyan társaság lesz, mint bármely amerikai színtársulat. A részvénytársasági formában működő magyar színház 50.000 dollár alaptőkével indul meg. Ezzel a tőkével meg lehet valósítani az érdekes tervet, amely az amerikai magyarság saját erejéből akarja megteremteni a newyorki magyar színházat. Ha a szükséges tőke most együtt lesz, egyelőre kibérlik egy esztendőre a newyorki operaházat. Ebben az óriási helyiségben hetenként kétszer játszana a színtársulat; a többi estéken, amikor a vidéki városokban tart előadást, a természet bérbe adják. Ilyen reális alapon készül a newyorki magyar színház s ha az újvilági magyarok kellő lelkesedéssel fognak majd csatlakozni az eszméhez, rövidesen meg lehet nyitni a newyorki állandó magyar színházat.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM

* **Az egyetem új tisztikara.** A m. kir. valás- és közoktatásügyi miniszter a budapesti tudományegyetemen az 1913—14. tanévre dr. K. Kovács Gyula ny. r. tanárnak a tudományegyetem rektorává, dr. Dudek János ny. r. tanárnak a hittudományi kar dékánjává, dr. Grosschmid Béni ny. r. tanárnak a jog- és államtudományi kar dékánjává, dr. Preisz Hugó ny. r. tanárnak az orvostudományi kar dékánjává, dr. Mágócsy Dietz Sándor ny. r. tanárnak a bölcsészettudományi kar dékánjává, végül dr. Udránszky László ny. r. tanárnak az orvostudományi kar jegyzőjévé történt megválasztását jóváhagyólag tudomásul vette, és nevezetteket ezen tisztségükben a fentemlített időtartamra megerősítette.

* **Bezárt könyvtár.** A M. Kir. Földtani Intézet könyvtárát, amelyet egész évben igen sokan kerestek fel, a nyári hónapok idejére, október 1-éig bezárták.

* **Mammuth-lelet.** Zilahról jelentik: Nagybeesü leletre bukkantak Uszatón homokás közben. A község határában a *Balogh* Sándor földbírtokos tulajdonát képező szőlő lazájában homokhányva van. Homoktermelés közben július másodikán a napszamosok valami kemény tárgyat vettek észre, amelyről a szerszám visszapattant. Körülötte kihányták a homokot és ekkor egy négy méter hosszú keménytárgy körvonala bontakoztak ki. A tulajdonos értesítette a községi jegyzőt, aki őrizet alá vette a leletet és nyomban értesítette arról a tusnádi főszolgabírókat, beküldve oda a leletnek egy pár kisebb darabját, gyermeknagyságu fogat és az állkapocs egy részét. A főszolgabíró a vármegye alispánjának tett jelentést az esetről. A megvétel bizottság szállt ki a helyszínre és megállapították, hogy egy hatalmas ősi Mammuth-csontváza bukkantak. A bizottság megtette a szükséges intézkedéseket, hogy a csontváz gondos ásatással lehetőleg sértetlenül kerüljön ki a homokból, egyben pedig értesítette a leletről a Nemzeti Múzeum igazgatóját.

KÖZIGAZGATÁS

Nyílt levél

Tekintetes *Moravay* János urnak,
Mezőkövesd főjegyzője,
az Orsz. Közp. Jegyzőegyesület alelnökének,
Mezőkövesden.

Az Országos Központi Jegyző Egyesület választmánya f. évi április hó 19. napján a régi képviselőház tanácskozó termében ülést tartott, amely alkalommal az egyesületi ellenzék kemény csatát vívott az elnökséggel.

Ezen a választmányi ülésen résztvett *Dózsa* Endre es. kir. kamarás, alispán, a Kolozsmegyei Jegyző Egyesület elnöke is.

Az alispán ur látván azt az ádáz harczt, amely a jegyző egyesület kebelében dúl, látván azt, hogy a vezetőség és különösen *Jászberényi* Miklós, az egyesület főjegyzője iránt a bizalmatlanság, ha nem is általános, de azokban a rétegekben, amelyekben megnyilvánult, oly nagy fokú, hogy elosztására, kiegyenlítésére kilátás nincsen; módot keresett arra nézve, hogy az ellenzék, ha kell, személyi áldozatok révén is elimináltassanak és a jegyző egyesület falai közé béke költözzék, amely legbiztosabb alapja a gyümölcsöző munkánknak.

E célja elérése végett az alispán ur *Szegedy* Alberttel, az egyesületi ellenzék vezérével — bizonyára az érdekelt egyén meghatalmazása alapján is — megállapodásokat kötött; ezek lényege ez volt:

Az egyesületi főjegyző bejelenti lemondását.

Az alispán ur indítványt tesz, hogy fejezze ki a választmány bizalmát a főjegyzővel szemben és lemondását terjessze a közgyűlés elé azzal, hogy azt elfogadásra ajánlja.

Az ellenzék a bizalmi kérdéshez nem szavaz és így az egyhangulag hozatván meg, a főjegyző teljes dekorummal távozik.

A megállapodások perfektuáltak is.

A főjegyző bejelentette lemondását, *Dózsa* Endre alispán ur előadta indítványát, kérte a főjegyző részére a bizalom megszavazását s arra való tekintettel, hogy a választmány nem illetékes a lemondás kérdésében határozathozatalra, indítványozta, hogy a választmány mondja ki, hogy a lemondást a legközelebbi közgyűlésnek elfogadásra ajánlja, az ellenzék ellenindítványt tett, szavazást nem kért.

Eddig minden rendben volt, most következett azonban az ön szerepe alelnök ur. Ön kihirdette a határozatot: a választmány *Dózsa* Endre indítványát egyhangulag elfogadja, ehhez képest bizalmat szavaz a főjegyzőnek s a közgyűlésnek lemondását elfogadásra nem ajánlja.

E dologgal én foglalkoztam először az „Egyetértés”-ben, de akkor még magam sem tudtam, hogy az ön elnöki enuncziációját ne minősítem-e tévedésnek.

A Községi Közlönyben megjelent tudósítás fedte az ön kijelentését, vagyis nem fedte a történeteket.

Szegedy Albert nyílt levelet intézett a Közigazgatási Közlönyben, amely az „Egyetértés”-ben is megjelent. *Dózsa* alispán urhoz. Az alispán ur kijelentette válaszában, amely a Közigazgatási Közlönyben adatott le és e rovatban is közöltetett, hogy az ő indítványa igen is aként szólott, hogy a választmány a lemondást elfogadásra ajánlja.

Ezek után Ön, alelnök ur, nem tartotta szükségesnek nyilatkozni, az Ön elnöki kijelentése nem rectificáltatott, miért is jogos azon feltevés, hogy Ön nem tévedést követett el, hanem *tudva* ferdítette el a valódi tényeket, amidőn egyhangulag elfogadott indítvány alapján az indítvány lényegével és tartalmával merőben ellenkező határozatot hirdertetett ki, csak azért, hogy az ország jelen nem lévő jegyzői karát félrevezesse és a főjegyzőt az alispán ur nagy tekintélyével fedezze.

Alelnök Ur! Önök ragaszkodnak a jegyző egyesületben elfoglalt pozíciójukhoz, hogy miért, ezt már más alkalommal kijelentettem s igazamat

birői ítélet erősíti meg. Ragaszkodhatnak ahhoz — ez joguk és talán hasznuk is — de ez nem jogosítja fel Önt arra, hogy a jegyző egyesület elnöki székéből *tudva* valótlán kijelentéseket tegyen és meghamisítsa a tényeket.

Aki ezt teszi, az nem méltó bizalmi állás betöltésére, mert elvesztette azt a jogosultságot, hogy mások részéről a maga megbecsülését kívánhassa.

Budapest, 1913. július 6.

Himfy Géza.

Közigazgatási bírósági határozatok. A közigazgatási bíróság pénzügyi osztálya XXXV. és XXXVI. számok alatt két fontos döntvényt hozott. Az elsőt az ingatlanátruházási illeték, a másodikat a gyári helyiség házadómentessége kérdésében. Az első eldöntendő kérdés ez volt: Közös ingatlanukat együttesen és visszتهerrel átruházó személyeket egymás között egyetemlegesen terhel-e az átruházási illeték, vagy pedig mindegyik csak a maga átruházott jutalékára eső illetékért felelős-e? A XXXV. számú döntvény, mely a fenti kérdést megoldja, a következő: Közös ingatlanukat együttesen és visszتهerrel átruházó személyeket egymás között az átruházási illeték nem egyetemlegesen, hanem mindegyiket csak a maga átruházott jutalékára eső illeték terhel. A második, a gyári helyiségek házadómentességére vonatkozó kérdés ez volt: Az 1909. évi VI. törvényczikk 27. §-ának 9. pontja alapján megilleti-e az állandó házadómentesség azokat a helyiségeket, amelyeket a ház tulajdonosa gyári czélakra használ olyan épületben, amelynek egyéb részei másként értékesíthetők? A XXXVI. számú közigazgatási bírósági döntvény ezt a kérdést a következőképpen oldja meg: A ház tulajdonosa által gyári czélakra használt helyiségeket az 1909. évi VI. törvényczikk 27. §-ának 9. pontjában biztosított állandó házadómentesség akkor is megilleti, ha azok olyan épületben vannak, amelynek egyéb részei a háztulajdonos másként értékesíthetők.

FŐVÁROS

(Döntvény a kórházi költségek megfizetéséről.) A hivatalos lap mai száma két döntvényt közli a közigazgatási bíróságnak. Mindkettő a kórházi költség megfizetésére vonatkozik. A két döntvény szövege ez: I. A kerületi munkásbiztosító pénztár és vállalati betegsegítő pénztár a baleset ellen biztosított tagját ért üzemi balesetből fölmerült kórházi ápolási költséget a sérült teljes fölgyógyulásáig és a napi egész kórházi ápolási díj erejéig tartozik fizetni a kórháznak. II. A hevenyfertőző betegségek ellen való védekezés költségeinek viseléséről szóló törvényes rendelkezéseket alkalmazni kell annak az egvének kórházi ápolásával fölmerült költségre, akit betegségének hevenyfertőző volta miatt hatósági intézkedésre szállítottak kórházba, vagy akire nézve a hatóság megállapítja, hogy az intézkedés megtörtént volna ha azt az önként való beszállítás meg nem előzi. A második döntvény különösképpen érdekli a nagyközönséget, mert a fővárosi hatóság következtelen behajtotta eddig a kórházi ápolás díját mindenképp, ha hevenyfertőző betegséggel (tifusz, kolera, stb.) került is a kórházba.

(Az ápolókérdés.) A folyton megismétlődő ápoló botránnyok és az az állandó panasz, amely a közönség részéről minduntalan megismétlődik, arra késztették a hatóságokat, hogy végre az ápolókérdést rendezzék. A belügyminisztérium felhívására a közegészségügyi tanács foglalkozott legutóbb az ápoló kérdés rendezésének ügyével. Dr. *Maqarévits* Mladen tisztii főorvos részletes tervezetet dolgozott ki az ápolókérdés megoldásának érdekében. A tervezetben a tisztii főorvos rámutat azokra a hiányokra, amelyek a mai ápolóméziériáknak az okozói, részletesen kifejti, hogy az ápolókat szakszertően kell kiképezni, jó fizetést kell nekik juttatni, betegség és baleset ellen biztosítani kell őket és nyugdíjukról, vagy más végellátásukról kell gondoskodni. A közegészségügyi tanács dr. *Maqarévits* Mladen tisztii főorvos véleményét elküldte a belügyminiszterhez, ahol már készül is az ápolókérdést szabályozó rendelet.

(Az ügyosztályosoportok vezetői.) Dr. *Bárczy* István polgármester a tanácsii ügyosztály-csoport vezetőit és állandó helyetteseit a következőképpen jelölte ki: 1. Az ügyosztály a) csoportjának (tanácsii I., IV., VII., IX., XI., XVI. ügyosztályának) vezetésével *Rózsavölgyi* Gyula alpolgármestert, állandó helyettesítésével *Almády* Géza tanácsost; 2. az ügyosztály b) csoportjának (tanácsii VI., VIII., X., XV., XVI. ügyosztály) vezetésével dr. *Bódy* Tivadár alpolgármestert, állandó helyettesítésével *Folkusházy* Lajos tanácsost; 3. végül az ügyosztályok c) csoportjának (tanácsii II., III., V., XII., XIII. ügyosztály) vezetésével gróf *Festetics* Géza helyettes-alpolgármestert, állandó helyettesíté-

sével *Rényi* Dezső tanácsost bízza meg a polgármester. Végül a vadászjegyek kiadásával járó lennivalók állandó ellátásával dr. *Bódy* Tivadár alpolgármestert, dr. *Bárczy* István polgármesternek ez a rendelete már életbe is lépett és az egyes ügyosztályok vezetői és helyettesei megkezdték működésüket.

EGYESÜLETEK

(—) Az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete által kiküldött szolgálati pragmatika-albizottság elkészült a győri országos tisztviselő-kongresszus elé terjesztendő határozati javaslatlall. A pragmatika főbb pontjai a következők: 1. A hivatali állások betöltésének módja. 2. A felelősség, a fegyelmi eljárás és a fegyelmi hatóságok. 3. Az állami alkalmazottak polgári és politikai jogai szabad gyakorlásának módja. 4. A szolgálati minősítés kérdése. 5. A hivatalos idő, szabadságidőhöz való jog és vasárnapi munkaszünet kérdése. 6. Az összeférhetlenség. A szabályozásnak a javaslatban kiemelt főelvi közül a következőket említjük meg: 1. a) Az ingyenes és díjtalan állások megszüntetése. b) Egy évi ideiglenes jó szolgálat után szakvizsga alapján való véglegesítés. c) A VIII. rangosztálybeli s a vezető állásokba való kinevezés előfeltételül gyakorlati szakvizsga rendszeresítése. d) Az 1883. t.-cz. revíziója. Ad 2. a) Függelgen fegyelmi bíróság létesítése. b) A személyes és ügyvédi védelem jogának statuuálása. c) A fegyelmi büntetés elvülése. Ad 3. a) Az áthelyezések szabályozása. b) A titkos szavazás biztosítása. Ad 4. A minősítés mellőzése, vagy titkosságának megszüntetése. Ad 5. a) A hivatalos idő maximumának megállapítása s a hivatalos időn túl végzett munka díjazása. b) A szabadságidő és a vasárnapi munkaszünet biztosítása. Ad 6. A hivatal természetével és a tisztviselő függetlenségével össze nem férő mellékfoglalkozás, állás vagy üzlet tiltása. Az említettekön kívül kéri még a javaslat az automatikus előlépés megvalósítását s a nyugdíjazás némely kérdéseinek rendezését.

(—) A Nőtisztviselők Országos Egyesülete e hó 12-án rövid kirándulást rendez Nagymaros-Zebegény utirányval. Indulás a nyugati pályaudvarról reggel 9 órakor. Találkozás a jegyváltó csarnokban háromnegyed 9 órakor. Ebédet a kirándulók magukkal hoznak. Vasúti költség oda-vissza 2 korona.

TÖRVÉNYSZÉK

§ Az igazságügyi orvosi tanács új elnöke. A király az igazságügyminiszter előterjesztésére dr. *Réczey* Imrét, az igazságügyi orvosi tanács alelnökét, a tanács elnökévé három év tartamára kinevezte. Az így betöltött tisztség báró *Korönyi* Frigyes halála óta volt üresedésben. A tanács alelnökévé az igazságügyminiszter *Moravcsik* Ernő egyetemi tanárt nevezte ki.

§ A szatmármegyei ígaztók szabadlábán. A szatmári ügyészség *Marosán* György kismajtényi gör. kath. lelkésznek és nyolcz társának bűnügyében, akiket tudvalevőleg a gör. kath. magyar püspökség ellen való ígaztatás miatt tartóztattak le, azt indítványozta, hogy a vádtanács tartsa fenn a letartóztatásban levő papnak és társainak vizsgálati fogságát. Mikor a királyi ügyészség benyújtotta vádiratát, *Marosánék* védője kérvényt adott be a vizsgálóbíróhoz, amelyben előadja, hogy a vádlottakra nem vár olyan nagy büntetés, hogy emiatt szökésüktől lehetne tartani és ezért arra kéri a vizsgálóbíró, hogy védenzeit helyezze szabadlábára. A vizsgálóbíró eleget tett a védő kérésének és ma délelőtt szabadon bocsátotta *Marosán* pópát és nyolcz társát.

§ Csaló bankbizományos. *Braun* Antal bankbizományos 19 rendbeli csalás miatt egy év előtt két évi fegyházat kapott, azóta folyamatosan van ellene egy okirathamítási bűnügy is. Legutóbban *Braun* Antal a Miramare-kávéházban megismerkedett egy *Schwartz* Mór nevű kereskedővel, akitől 200 koronát esalt ki azon a czímen, hogy neki 2400 korona tárczahitelit szerez egyes bankoknál. Ugyanis azt mondotta *Schwartz*nak, hogy ő neki nagyszabású összeköttetései vannak és e révén könnyven megszerezheti a szükséges pénzt. A 200 koronáról kötelezvényt állított ki *Braun*, amelyben megírta, hogy a pénz ellenében tárczahitelt szerez *Schwartz*nak. A pénzt fölvetve, azonban a hitelt nem tudta megszerezni *Schwartz*nak. *Schwartz* följelentése folytán *Braun* ellen megindult az eljárás és a kir. ügyészség vádat emelt ellene csalás bűntettéért. Ma tárgyalta ezt az ügyet a budapesti büntető törvényszék. A bíróság bünsőnek mondta ki csalás bűntettében és két hónapi börtönrre és 100 korona pénzbüntetésre ítélte.

Aggság ellen

Dr. Hommel-féle Haematogen!
Óvás! a Dr. Hommel nevet
hangsúlyozni kell!

(O) Stat

féta verseny nap, szomb nek. A BA egyik szám a MASz. hat le. Két egye reláthatólag

(O) A tő

Egyesület v letikai verse működő mur sek érkeztek meelingje na sikkfutásnak még a 400 futásra 100 tásra 95, az méteres sikk versenyre 10 versenyre 70 fillér. — A v

(O) Uszó

Uszógévesülé fél 5 órakor lévő *Ilona-f* vizipólo mér nőke: dr. *Il* versenyt jul

(O) Bud

egyik legnagyobb kerül el donzésben. A MTK., BEAG vesznek. A az idej bajnó *vicscsal*, ame mert *Jankov* Szalait le ak

(O) Keré

rül eldöntés Kerékpár-Eg páros *Derby* érkezett, amó tavalyi győzt dul, de vesz Sándor (MT ben. A 25 meeting rend roly vándor

(O) A M

senye. A M kezdődőleg o a Margitszig zési zárlat jü senyszámok: zárva), 2. Fé szágos bajnok b. Vegyes pá senyszámban pár) tisztele

a MAC bron alább 8, a ha ki. Általános szágos és am érkező neve mellett elfog Magyar Athl relemhegyi J

nevezéseknek vét, polgári vez s amenny megnevezését nok vehetnek verseny nyilt még nem ny

5 koron vételnek fig tartatik meg 3 órától a s döntője 5 se

mokban és a versenyek idő bizóltóság a

órákor hozza versenyzők, l

további verse lás július hó clubházban.

Reg

SCHM

SPORT

(1) Staféta verseny. Rendkívül érdekes staféta versenynek lesznek szemtanúi azok, akik holnap, szombaton délután a Millenáris-pályára mennek. A BAK. vasárnapi atlétikai versenyének egyik számát a 10×1000 yardos staféta versenyt a MASz. határozata szerint már holnap bonyolítják le. Két egyesület fog élet-halál harcot vívni előreláthatólag itt. A BTK. és az MTE.

(2) A tömegsport napja. A Munkás Testező Egyesület vasárnap délután rendezi országos atlétikai versenyét. Az ország egyetlen nyilvánosan működő munkás sport-egyesületére rekord nevezések érkeztek és így előreláthatólag az MTE. meetingje nagysikerűnek ígérkezik. A 100 méteres síkfutásnak száz indulója lesz. Több előfutam lesz még a 400 m. síkfutásnál is. A 100 méteres síkfutásra 100 nevezés érkezett, a 400 méteres síkfutásra 95, az 1500 méteres síkfutásra 80, az 5 kilométeres síkfutásra 75 nevezés, a kötélhúzó csapatversenyre 10 csapat nevezése, összesen valamennyi versenyre 700 nevezés érkezett. A belépődíj 60 fillér. — A verseny 8 órakor kezdődik.

(3) Úszóverseny és vízpoló. A Rákospoti Úszóegyesület július hó 13-án, vasárnap délután fél 5 órakor a rákospoti vasúti állomás mellett lévő Hona-fürdőben nagyszabású úszóversenyt és vízpoló mérkőzést rendez. A versenybírók elnöke: dr. Harsányi Pál. Kedvezőtlen idő esetén a versenyt július 20-án tartják meg.

(4) Budapesti atléták Aradon. A vasárnap egyik legnagyobb szabású atlétikai versenye Aradon kerül előtérbe az Aradi Atlétikai Club rendezésében. Az országos nyílt jellegű versenyen az MTK., BEAC., MAC., FTC. és BTC. atlétái is részt vesznek. A 100 m-es síkfutásban találkozni fog az idejű bajnok Szalai a tavalyi bajnokkal: Jankovicsal, amely a meeting szenzációjának ígérkezik, mert Jankovics állítólag, az idén idehaza veretlen Szalait le akarja győzni.

(5) Kerékpáros Derby. Vasárnap délután kerül előtérbe a Millenáris-pályán a Terézvárosi Kerékpár-Egylet rendezésében a XIV-ik kerékpáros Derby. A Derby-versenyre tizennégy nevezés érkezett, amelyek között van Vas Antal (MTK.), a tavalyi győztes is. Legtöbb eséllyel most is indul, de veszélyes riválisokra fog akadni Havas Sándor (MTK.) és Spitz Dezső (MTK.) személyében. A 25 klm.-es motorvezetéses verseny is e meeting rendezésében kerül előtérbe. Lun Károly vándordíjárt.

(6) A MAC országos lawn-tennisz versenye. A Magyar Athletikai Club július 24-től kezdődőleg országos lawn-tennisz versenyt rendez a Margitszigeti sporttelepen. A versenyekre nevezési zárlat július 21., sorsolás július 22-én. Versenyszámok: 1. Férfi egyes (országos bajnokok kizárva), 2. Férfi egyes (junior), 3. Férfi páros (országos bajnokok kizárva), 4. Női egyes (handicap), 5. Vegyes páros (handicap). Díjazás: Minden versenyszámban az első (első pár), második (második pár) tiszteletdíj, mindkét harmadik (harmadik pár) a MAC bronzplakettjét nyeri. A második díj legalább 8, a harmadik díj 16 nevezés esetén adatik ki. Általános versenyszabályok. A verseny az országos és amatőröknek van fenntartva. Zárlat után érkező nevezések a tét kétszeresének lefizetése mellett elfogadhatók a sorsolásig. A nevezések a Magyar Athletikai Club titkára címére (dr. Szerlemhegyi Jenő, Margitsziget MAC) küldendők. A nevezéseknek tartalmaznia kell a nevező teljes nevét, polgári állását, a versenyszámot, melyre nevez s amennyiben valamely egyesület tagja, annak megnevezését. A II. számú versenyben csak olyanok vehetnek részt, kik országos vagy nemzetközi verseny nyílt számaiban első vagy második díjat még nem nyertek. Tét személyenként és számonként 5 korona. Tét nélkül érkező nevezések nem vételnek figyelembe. A verseny trachit-pályákon tartatik meg Slazenger Hardcourt labdákkal d. u. 3 órától a sötétség beálltáig. Az I. és III. számú döntője 5 setre megy. Előjátzmák az open számban és a handicapok döntőiben kötelezők. A verseny idő és sorrendbeli beosztását a versenybizottság a verseny színhelyén előző nap este 7 órakor hozza a versenyzők tudomására. Mindazon versenyzők, kik a kiírt időre meg nem jelennek, további versenyzési joguktól megfoszthatók. Sorsolás július hó 22-én este 9 órakor a margitszigeti klubházban.

KÖZGAZDASÁG

Drágább lett a gabona. Az utóbbi napok kedvezőtlen időjárása — mint már mai számunkban is jeleztük — a vetések állására igen rossz hatással van. Az aratást igen sok helyen még egyáltalában el sem tudták kezdeni, s ahol már learrattak egy részt, a földön azó gabona kezd kicsirzni, ami lényegesen befolyásolja az eredményt. A gabonaárzsde — természetesen — már érzi, hogy veszedelem fenyegeti a vetést, s ha a közeli napok nem hozzák meg a várva-várt jó és meleg időjárást, a legnagyobb csapást fogják a gazdák szenvedni. Igaz, hogy az eddig beérkezett jelentések még nem adnak okot a nyugtalanságra, és azt mondják, hogy dacára annak, hogy az időjárás nem kedvez az aratási munkálatoknak, még komoly károkról beszélni nem lehet, de ezzel szemben a nagy árvízkalasztrófák egész megyék termését már tényleg elpusztította, s a gabonaárzsde a kontremín-csoport ez utóbbit vette alapul akkor, mikor ma igen nagy mértékben fedezni kezdte köteleit. A forgalom azután ezekre a nagyarányú fedezésekre, valamint véleményes vásárlásokra igen nagy arányú volt, ami az amugy is emelkedő tendenciát lényegesen megszilárdította. Így például ma a délelőtti órák alatt az októberi buza 8 fillérrel a tegnapi zárlaton fölült, 11.48 koronán indult, 11.60-ig tovább emelkedett és 11.58 koronán zárult. Az áprilisi buza 12.09-ig, az októberi rozs 9.22-ig, az októberi zab 8.65-ig, a júliusi tengeri 7.68-ig, az augusztusi tengeri 8.03-ig, az uttengeri 7.35-ig emelkedett. A déli tőzsdén bécsi fedezésekre továbbra is igen élénk forgalom fejlődött ki, amelynek fogva az árfolyamok tovább emelkedtek. Így aztán a tegnapi zárlatához viszonyítva, végeredményképpen ma az októberi buza tizennyolcz fillérrel, az áprilisi buza szintén tizennyolcz fillérrel, az októberi rozs tizenkilenc fillérrel, az októberi zab hét fillérrel, a júliusi tengeri nyolcz fillérrel, az uttengeri négy fillérrel javította az árfolyamát.

A GyOSZ. kőbányai fiókja. Tegnap este tartotta a Kőbányai Kaszinó disztermében alakuló ülést a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének kőbányai fiókja. A fiók elnökevé Asbóth Emilt, a Ganz gyár vezérigazgatóját és társelnöknek Aich György sörgyárost választották meg. Amíg alelnökké Tóth György, Kammer Hugó és Szécsi Illés, választmányának tagjaivá pedig Altschul Artur, Bálint Béla mérnök, Deutsch Béla, Lovag Gotschlig, dr. Grundmann, Kell Sándor, Kern Ernő, Moiré Lajos, Schuler Gusztáv és Weisz Miksa, a központ választmányába pedig Dietrich Károly, a fém- és lámpaárugyár igazgatója küldetett ki.

A Grafikai Gépgyár szanalása. A Grafikai Gépgyár Részvénytársaság vesztesége, most közzétett mérlege szerint, 125.189 korona 38 fillér, a társaság 200.000 korona alapitokéjének tehát több mint a fele elveszett. Az igazgatóság a veszteség fedezése céljából elhatározta, hogy a július 19-ére kitűzött közgyűlésén indítványozni fogja, hogy a 200 korona névértékű részvényeket 100 koronára bélyegezzék le s 100.000 korona névértékű, 5%-al kamatozó elsőbbségi kötvényeket bocsássanak ki.

Az aradi kamara ülése. Aradról jelentik: Az aradi kereskedelmi és iparkamara tegnap tartotta a nyári szünet előtt utolsó ülését Ottenberg Tivadar elnöklése mellett. Variassu titkár beszámolt a kamarák brüsszeli nemzetközi tanácskozásáról és a Londonban tartott nemzetközi csekk-konferenciáról, amelyen a magyar kamarák képviselőiben résztvevő Zima Tibor kamarai titkár referátuma alapján elhatározta a közgyűlés, hogy a borkartell elleni védekezés céljából a bórámok leszállítása és a benzindrágulás ellensúlyozása miatt a benzínárak leszállítása érdekében a vámpolitikai központhoz átiratot intéz. Mátyas fogalmazó javaslata alapján a közgyűlés kimondotta, hogy kívánja a zálogházi törvény módosítását, a postai megbízások céljaira a levelezőlapok bevezetését, a baromfi-hiz-

lalás céljaira a behozatali jegyek rendszeresítését, végül a flumei vasúti összeköttetésnek Baja-Bátaszéken át való megjavítását.

Földoldották a Délmagyarországi Bank csődjét. A fölszámolás alatt álló Délmagyarországi Közgazdasági Bank ellen a szegedi törvényszék, mint ismeretes, nemrégiben elrendelte a csődöt. A bank megfőlebbezte a törvényszék döntését a jáblához, amely a napokban tárgyalta az ügyet s földoldotta a bank ellen elrendelt csődöt.

Medióhalasztás a börzén. Az értéktőzsdén ma igen gyorsan intézték el a halasztást. A halasztandó anyag kisebbedése miatt az ellátás egy ízben sem ütközött nehézségbe, a bankok prolóngáció fejében félszázalékkal kevesebbet számítottak. A kuliszban a díjtételek valamivel olcsóbbodtak. Julius uttimójáig 6½—9 százalékot fizettek és pedig: Agrárbank 0.62—1.20 korona, Magyar hitel 1.62—2.58 korona, Leszámitoló 0.69—1.30 korona, Magyar bank 0.75—1.38 korona, Jelzálogbank 0.75—1.24 korona, Hazai bank 0.42—0.75 korona, Rima 1.48—2.37 korona, Városi vasut 0.65—1.06 korona, Közúti vasut 1.49—2.23 korona.

Épül a győri ágyugyár. Nagy sietséggel folynak a győri ágyugyár építésére vonatkozó előmunkálati engedélyek. Evégből a minap a Skoda-gyár kiküldöttjei Győrött jártak és megtartották a helyszíni szemlét. Az eddigi tervek szerint egy nagy szerelédét építenek 180 méter hosszúságban és 108 méter szélességben, magassága pedig 24 méter lesz. Épül egy 46 méter magas épület is az ágyucsövek előkészítéséhez. Az ágyugyár műszaki igazgatója Lauer Richard, a Skoda-gyár főmérnöke lesz.

Nemzetközi villamosági kiállítás. Barcelona város a jövő év végén nemzetközi villamosági kiállítást rendez. A város az ottani szepmüvészeti muzeumot és a városi parkot engedi át a kiállítás céljaira.

A Vaskereskedelmi r.-t. szanalása. Az Ehrlich-bank bukása következtében válságba jutott az Országos Vaskereskedelmi R.-T. is. Most a társaság igazgatósága lemondott, s helyébe új igazgatókat fognak választani az egybehívott rendkívüli közgyűlésen.

A Höcker gépgyár mérlege. A Höcker Testvérek Gőzkazán és Gépgyár részvénytársaság ma tette közzé mérlegét, mely 381.797,34 korona veszteséggel zárul. A veszteséget, mint értesülünk, nem csupán a kedvezőtlen konjunktúra és mostoha gazdasági viszonyok, hanem főleg a részvénytársaság kereskedelmi igazgatójának Goldschmidt Károlynak manipulációi idézték elő, amelyek a társaság ügyeit annyira összebonyolították, hogy az igazgatóság a július 19-én tartandó közgyűlésnek a helyzet tisztázása végett a felszámolás kimondását kénytelen javasolni. A részvénytársaság tudvalevőleg családi alapítás és a K 600.000 névértékű részvénytőkének megfelelő részvények, melyek a tőzsdén nincsenek jegyezve és forgalom tárgyát nem képezték, mind a Höcker-család birtokában vannak. A hitelezőknek teljes összegben való kielégítésére nézve kellő biztosítékot nyújtottak, aminek alapján a felszámoláshoz a társaság hitelezői hozzá is járultak. A gyári üzemnek a felszámolás alatt és után való változatlan tovább vitele máris biztosítva van. Goldschmidt Károly kereskedelmi igazgató ellen, aki megszökött és állítólag már Amerikába hajózott, az igazgatóság megette a büntető feljelentést.

Detektívek egy közgyűlésen. Fiuméből jelentik: Az Indeficienter szabadhajózási részvénytársaság mára rendkívüli közgyűlést hívott egybe, melynek napirendjére tüzték az alapitoke felemelésének tudomásulvételét. A közgyűlésen mintegy harmincz részvényes jelent meg és délelőtt 11-től este fél 6-ig tartott, mert az ellenzék a határozatot meg akarta obstruálni. Végül a naplrendre tüzött tökefelemelést a közgyűlés elfogadta. A hangulat olyan viharos volt, hogy a közgyűlés termének mellékhelyiségeiben detektívek állottak közbelépésre készen.

Felelős szerkesztő

DR. LUKÁCS GUSZTÁV JENŐ

Kiadó-tulajdonos:

Magyar Ujságkiadó Vállalat

Igazgató: ERDŐS ARMAND

Reggelizés előtt
fél pohár
SCHMIDTHAUER-FÉLE

Igmándi

keserűvíz

az elrontott gyomrot 2-3 óra
alatt teljesen rendbe hozza

Használata valódi áldás
gyomorbetegségeknek és
székzsorulásban szenvedőknek.

Kis üveg — — — 40 fillér
Nagy üveg — — — 60 fillér.

TŐZSDÉK

Gabonatőzsde

Budapest, július 11. A készáru-piaczon szilárd volt ma az irányzat. Mérsékelt kínálattal szemben, a malmok kevés vételkedvet mutattak ugyan, de a szilárd határidőpiacra való tekintettel, mégsem zártkóztak el jobb árak fizetése elől sem. Így aztán csak mintegy 16.000 q buza kelt el, a tegnapi árnál 7 és fél és 10 fillérrel drágábban. A legdrágább eladási ár 11.55 korona volt 79 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 10.72 és fél korona 75.5 kilós raktár buzáért. Egyéb gabonaművek közül a rozs 20 fillérrel, a tengeri 5-15 fillérrel drágább, a zab változatlan. Forgalmomba került: 500 q rozs 8.70 koronás áron, 300 q ujrós 8.70 koronás áron, 200 q zab 9.25 koronás áron, 200 q tengeri 8.- koronás áron, 200 q román tengeri 8.10-8.15 koronás áron.

A határidőpiac eseményeiről közgazdasági rovatunkban számolunk be.

A készáru-piaczon elkelt:

Buza. Tiszavidéki: 250 q 79 k 23.- K, 500 q 79 k 23.- K, 100 q 77.8 k 22.75 K, 2000 q 76 k 2.60 K, Pestvidéki: 100 q 80 k 22.90 K. Felsőmagyar: 100 q 78.5 k 22.55 K. Bácskai: 2200 q 76 k 22.60 K. Bányási: 2070 q 77 k 22.70 K. Raktári: 4000 q 77.3 k 22.75 K, 1500 q 77 k 22.65 K, 1350 q 76 k 22.10 K. Rozs: 120 q 17.40 K, 300 q 17.40 K ppar. Uj rozs: 300 q 17.40 K jul.-aug. Zab: 150 q 18.50 K kp. Tengeri: 200 q 16.- K kocsira, 100 q 16.30 K román kocsira.

A határidőpiacra kötött délelőtt:

Buza április 11.00-07-00-18, Buza október 11.48-47-58-50-60-58. Rozs október 9.11-10-26-22, Zab október 8.63-67-60-66-65, Tengeri május 7.36-41-32-36-35, Tengeri július 7.86-80-85-84, Tengeri augusztus 8.02-01-08-7.96-8.04-03.

Zárlat 1 órákor:

Buza április 11.09-10, Buza október 11.58-59, Rozs október 9.22-23, Zab október 8.65-66, Tengeri május 7.35-36, Tengeri július 7.84-85, Tengeri augusztus 8.03-04.

Bécs, július 11. Buza gyenge. Tiszavidéki 11.70-12.20. Morvavölgyi 9.75-10.60. Tót fel-

vidéki 10.65-11.15. Déli vasutvidéki 10.65-11.10. Rozs nagyon szilárd. Tót felvidéki 8.95-9.25. Pestvidéki 9.00-9.35. Déi vasutvidéki 8.90-9.15. Különféle magyar 8.90-9.15. Osztrák 8.70-8.95. Tengeri szilárd. Magyar ó 8.25-8.55. Zab szilárd. Magyar közep 9.50-9.65. Magyar elsőrendű 9.90-10.-, Válogatott, legjobb 10.40-10.50. Időjárás szép.

Értéktőzsde

Budapest, július 11. A halasztás elintézése után, amelyről másutt számolunk be, gyöngye volt az előtőzsde iránya, mert a bécsi piac kedvező dispoziója megromlott, mivel kolportálták, hogy a románok már átlépték a bolgár határt. Az árnívó 3-4 koronával gyengült, a zárlat nyugodt maradt. Délben Berlinből gyengébb jelentés érkezett. Nálunk gyöngye megnyitása után tartott volt az irányzat, mert az arbitrázs bécsi megbízásból fölvetette a kínált árut. A készáru-piacra a Temesvári szesz és Urikányi 10-15 koronával emelkedett. A többi nem változott. A járadékpiac is változatlan maradt.

Az előtőzsdén kötött: Osztrák hitel 615.50, Magyar hitel 808-810.50, Hazai bank 277-278, Magyar bank 524.50-527, Fabank 222, Mercur 273, Általános köszémb. 1005-1010, Salgó 734-736, Rima 674-676, Közúti vasut 625-628, Városi villamos 352, Déli vasut 124, Magyar villamossági 474, Temesvári szesz 520, Phöbus 163-166.

A déli tőzsdén kötött: Osztrák hitel 614.75, Magyar hitel 807.25-809.50, Prompt kor. 80.85-81, Per kor. 80.80-80.50, Keresk. Iparb. 107, Agrárbank 481-482, Magyar bank 523.50-525, Hazai sorsj. 106, Esztergom-szászvárosi 368, Belvárosi takarékp. 621, Rima 675-676, Közúti vasut 624.50-626, Városi villamos 351.25-352, Temesvári szesz 518-527, Phöbus 163, Urikányi 376-378.

Utőtőzsde: Osztrák hitel 615, Magyar hitel 808.50, Leszámlító 504.50, Jelzálog 410.50, Rima 674, Államvasut 690, Közúti vasut 625, Városi villamos 351.50, Magyar bank 524.

Bécs, július 11. Nem sikerült arra a hírre, hogy Bulgária béke után sóvárog, az előtőzsde határozottan szilárd irányzattal nyílt meg és a tegnapi legmagasabb árfolyamok maradtak érvényben. A forgalom későbbi során a romániai hadművelet következtében gyöngülés állott be. A déli

tőzsdén az irányzat nyugodtabb lett, az árfolyamok tartottak.

Berlin, július 11. (Értéktőzsde.) A balkáni helyzetet a román csapatok bevonulása miatt ma kevésbé nyugodtan itélték meg, ami a tegnapi emelkedés után bizonyos kiábrándulást idézett elő. Az árfolyamok azonban ellentállóképességet mutatnak és a csökkenések többnyire nem mentek túl az 1%-on, csak Hansa szenvedett erősebben. Amerikai vasutak közül Kanada, Pacific jegyzett alacsonyabban. A közlekedési értékek közül a keleti vasut nyomott volt. A további folyamatban javulás volt észrevehető, mert Románia erélyes lépése nyomán Bulgária gyorsabb engedékenységet várják, ezenfelül különböző értékekben fedezések voltak, minél fogva az árfolyamok nemcsak elérték a tegnapi nívót, hanem sokszor túl is haladták azt. Gőzhajós-értékek iránt különösen erős volt a kereslet, míg az üzlet többi ágai kevésbé voltak élénkek. Kanada-értékek Londonnal egybehangzóan erőteljesen javultak. A zárlat némi ingadozások mellett csendes volt. A készáru-piac ipari értékei túlnyomórészt szilárdak voltak. Napi pénz 3 1/2 %-3%, magánkamatláb 4 1/2 %.

Kivonat a hivatalos lapból

Julius 11.

Kinevezések. A Kereskedelmiügyi miniszter dr. Kövesdy Imre díjnokot a postatakarékpénztár személyzetének létszámába fizetés nélküli segédfogalmazóvá; a pénzügyminiszter dr. Csiky László torontálvármegyei közigazgatási gyakornokot a X. fizetési osztályba ideiglenes minőségű pénzügyi fogalmazóvá a temesvári pénzügyigazgatóságához, Sövényházy Mihály pénzügyi irodasíntet a szegedi pénzügyigazgatóságánál, a X. fizetési osztályban való meghagyása mellett, pénzügyi irodavezetővé a nagyenyedi pénzügyigazgatóságához nevezte ki.

„EGYVETÉRTÉS“

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MÁTVÁS

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1913. évi július 11-én.

Table with multiple columns: Mai záró árfolyam (Pénz, Áru), Allamadoság, Bankok részvényei, Könyvnyomdák részvényei, Más kölcsönök, Sorsjegyek, Biztosító-társ. részvényei, Gőzmalom részvényei, Pénztermek, Váltók árfolyama (Átira), Bányák és léglagy. részv., Különféle vállalatok részv., Közlekedési vállalatok részv.

Vertical advertisements on the right margin including 'Szombat', 'SZI', 'Budap', 'Fővárosi Nyári', 'A diákher', 'Műsor', 'M. Kir. Opa', 'Zárva', 'Király Szil', 'Zárva', 'The', 'Luiette Vally', 'Vendrey Ferenc', 'Fiu vagy', 'Több aktuál', 'A Tabarinb', 'York Ra', 'Mase a', 'Lenskaja', 'Keré', 'Minde', 'HA', 'Ára igé', 'és stils', 'Az Ath'

SZÍNHÁZAK:

Budapest, szombat, 1918. július 12.

Fővárosi Nyári Színház

Este 7/8 órákor

A diákercegnő

Operette 3 felvonásban.
Írták: Willner és Bodanszky. Rendezte: Komor Gyula. Zenéjét szerzőtte: Reinhardt Henrik.

Személyek:
Margaréta hercegnő Barikó Etel
Alajos fejedelem Czákó Pál
Max, fia Haller Irma
Von der Aue Walter Bálint Béla
Dr. Flemming, tanár Kovács Viora
Von Stolzenfuss Belluszky J.
Folkberg grófnő L. Mihály J.
Dreibalm, rektor Kúvassy L.
Hauer, vendégfőnök Havassy Imre
Fedellus Hajóczy A.
A felesége K. Almásy
A eszlődje Markó E.-né
Komorna Abay Ilona
Orvos Paskás D.

Műsor:

Vasárnap d. u.: A diákercegnő
Vasárnap este: A diákercegnő

M. Kir. Operaház

Zárva

Király Színház

Zárva

Budapesti Színház

Este 7/8 órákor

Az éjjeli ügyvéd

Böhözatos operett 4 felvonásban.
Írta: Feld Mátyás. Zenéjét szerzőtte: Schütt Walter.

Személyek:
Dr. Plóca Pál Kiss Miklós
Lujza, neje Boris Bianca
Ozv. Manlicher-né Szathmáryné
Bernard Sarkady A.
Ella, neje Arló Ilonka
Csalogány Sári, Pally Rósi
Vall. Várady József
Paron, inasa Komoly B.
Mittreiser Izidor Parányi
" Sára Delliné

Műsor:

Vasárnap d. u.: Az éjjeli ügyvéd
Vasárnap este: Az éjjeli ügyvéd

Nemzeti Színház

Zárva

Vígyszínház

Zárva

Népopera

Zárva

MAGYAR KÖNYVTÁR

Szerkesztő RADÓ ANTAL.

Májusi sorozat:

702-703. szám. *Heltai Jenő*

KIS KOMÉDIÁK.

Ára 60 fill.

704. szám. *Rostand Edmond*

A KÉT PIERROT VAGY A FEHÉR VACSORA.

Verses egyfelvonásos.
Fordította *Kosztolányi Dezso*.

Ára 30 fill.

705-710. szám. *Hemeros*

ODYSSEIÁJA.

Az eredeti versmértékben fordította, bevezetéssel és jegyzetekkel ellátta *Kemenes (Kempf) József*.

Ára 1 kor. 80 fill.

Kapható

LAMPEL R. KÖNYVKERESKEDÉSE

(Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál

Budapest, VI., Andrássy-út 21. szám és minden könyvkereskedésben.

A Magyar Könyvtár teljes jegyzéke ingyen kapható.

American Shoe Company Limited

Amerikai cipő r.-t.

Elsőrendű valódi

amerikai cipő

különlegességek kizárólagos elárúsítása.

Nyári újdonságok!

BUDAPEST

IV. Kigyó-tér 1. (királyi bércpalota)
V. Dorottya-utca 5-7.
VII. Erzsébet-körút 42.

DEBRECZEN

Piac-utca 44.

ZAGREB

Illica 22.

Kérje képes árjegyzékünket!

Kezdete 9 órákor. **Juliusi** Kezdete 9 órákor.
szenciációs műsor.

Theo Körner

Luiette Valse The 8 New-York Ragtimes Németh Juliska
Vendrey Ferenc Lenkeffy Ica Sajó Géza Kövály Gyula

Fiu vagy leány? Ó bizalom!

A parlamenti ör.
A milliomos.

Több aktuális tréfa. Böhözatok és új szölok.

A Tabarinban: **Bob and Macco, New-York Ragtimes, Lou et Tonny, Mase and Floritta, Tapsy, Eva, Lenskaja és 30 csak eisórangu attrakció.**

Kerény Arnold

SZÁLLÍTÓ

Budapest, VII., Dohány-utca 57
TELEFON 59-16

Elvállal mindennemű elvámolásokat, szállításokat valamint postgyászfuvarozást

Minden könyvkereskedésben kapható!

HÁREMÉLET

Írta: **DEMETRA VAKA**

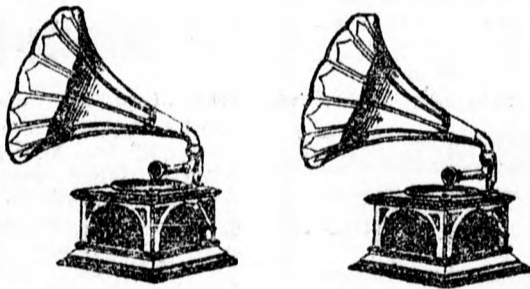
Fordította: **ADORJÁN ANDOR**

Szerzőnő a török háremben szerzett, izgatón érdekes élményeit írja le könyvében. Az olvasó szeme elé varázsolja a háremben folyó életet, annak minden változatosságával. Ez a kötet lebilincselő tartalmánál fogva valószínűleg irodalmi csemege.

Ára igen díszes kék vászonkötésben és stilszerű színes védőborításban ... **3 K**

Az Athenaeum irod. és nyomd. r.-t. kiadása.

Megoldva a kérdés!

Bármely beszélőgépen Pathéfon-lemez játszható, mely tudvaleg a legjobb lemez, nem kopik, nem kell tü.

10 koronáért oly hangdoboz, mely minden gépen alkalmazható és azzal Pathéfon-lemez játszható.

Újdonság: Beszélőgép, 2 hangdoboz. — 1 Pathé hangdoboz 10 drb kétoldalu lemezzel **70 korona**

kizárólag

REMÉNYI MIHÁLY

elsőrangú hangszertelepén
Budapest, Király-u. 58.

Kérjen árjegyzék és lemezjegyzéket.

Nagy tölcseres grammophon
10 drb lemezzel 40 korona.

Oláh Gábor:

Korunk hőse

Verses regény.

Ára 3 korona.

Kiadja a

Franklin-Társulat.

Kapható: **Lampel R.** könyvkereskedésben (Wodianer F. és Fiai r.-t.) Budapest, VII., Andrássy-út 21. és minden könyvkereskedésben.

Adorján Andor

könyve:

SORSOK ÉS PÁLYÁK

Irodalmi arcképek

Ára 3 korona.

Kapható:

LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) R.-t.-nél Budapest, Andrássy-út 21. sz. és minden könyvkereskedésben.

Mendelovits Adolf asztalos-mester

TELEFON

JÓZSEF

949

Czímre vigyázn! tessék!!

Román-stilű ebédlő, legjobb kivitelű hálószoba és uriszoba olcsó árban eladó. — Ugyanott konyha és előszoba butor

Budapest VIII. **25.**
Népszínház-u.

E hirdetés rovathán minden szó egyszeri beiktatása közönséges postai betétkből négy fillérrel, kompakt betétkből szedve hat fillérrel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovathán minden szó egyszeri beiktatása közönséges postai betétkből négy fillérrel, kompakt betétkből szedve hat fillérrel fizetendő

Házasságokat

diszkrétén, minden igénynek megfelelően közvetít Nagy Jenő elismerten legszolidabb házasságközvetítő irodája, Budapest, Rákóczi-ut 36. I. emelet 3. Cégnélküli levelezés.

Felső kereskedelmi

iskolát végzett fiatal urleány, ki magyar, német, gyors- és gépirás tökéletesen bírja, a magyar és német levelezésben jártas, ügyvédi vagy bármily más vállalatnál, irodába állást keres. Cím: Holländer Margit, Rákóczi-ut 68., III. 26.

Könyveket

egyik jobb műveket, valamint egész könyvtárakat az irodalom minden ágából, ugyszintén használt tan-könyveket magas áron vásárol Lukács Gyula antikváriuma Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 15.

Öreg

hamis fogakat, zálogcedulákat bármiről, butorokat és mindenféle tárgyakat vesz Wischogrod Jakab, VIII., Tisza Kálmán-tér 13. II. em. 12. Levelező-lapra jövék.

OLLA
bizonyított legjobban higiénikus
GUMMI-különlegesség
Teljes jóállás.
Mindenütt kapható.
Árjegyzék ingyen.
Olla gummi gyárából Wien 11451 3
Praterstrasse 57

LEFKOVICS ADOLF
Budapest, VII., Rejtőbánya-g. 19/a.
Telefon 113-48. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Parlamentari

gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíróiskola. Gépirás különféle gépeken és magyar-német fogalmazás-oktatás. A teljes kiképzés díja havi 10 korona. Kereskedelmi akadémiai rendes tanárok által oktatott szaktantárgyak. Az országos Magyar Gyorsíró Egyesület miniszteri jóváhagyással szervezett tanfolyamai nyilvánossági joggal. Alapította Markovits Iván az 1863. évben. Közérvényű egyesületi oklevelek. Tájékoztatót küld a Gabelsberger Szakiskola (kizárólag) Hegedüs Sándor-utca 7. előbb a szemközti Liszt Ferenc-tér 10. szám alatt. A címre jól vigyázzunk! Az egyesületnek más iskolája nincs. Az „Országos” és „Gabelsberger Szakiskola” jelzőket megtévesztés céljából utánozzák. Telefon 35-68.

Tátrai málnaszörp

5 kilós postakosarakban K 8.— Barta József konverzgyára Felka (Szepesmegye.)

Gyorsírás

és gyorsgépirás. A Gyakorló Gyorsíró Társaság szaktanfolyamai lényegesen megnagyobbított modern higiénikus új helyiségekben (Andrássy-ut 12.) tartanak. Legáltalánosabb kiképzés gépirás, magyar- és német gyorsírásban. — Gabelsberger-Markovits-rendszer. Beiratkozás naponta. Tandíj igen mérsékelt. Díjmentes tantárgyak: magyar-német helyesírás, „Kartothek” amerikai könyvelési és nyilvántartási rendszer, összeadó- és számológépek kezelése. Párhuzamos esti tanfolyamokat is tartunk. Végzett növendékeinket díjtalanul állásba juttatjuk. Gicogowski és társa, (Remington) Budapest, VI., Andrássy-ut 12. szám.

„Stenografia“

A „Stenografia” Országos Gabelsberger Gyorsíró- és Gépiróiskola megnagyobbított összes helyiségei kizárólag Rákóczi-ut 20. alatt vannak. (Előbb Rákóczi-ut 60.). Figyelemztetjük a közönséget, hogy intézetünk elnevezésével sok visszaélés történik és ezért az új cím Rákóczi-ut 20. jól megjegyzendő. A magyar-német gyorsírás, gépirás, helyesírás és kereskedelmi szaktanfolyamokra naponta lehet beiratkozni. Ingyenes gépirásoktatás. A tanórák a nap bármely szakában reggel 8 és este 9 óra között szabadon választhatók. Előkészítő tanfolyamok a gyorsírás-tanítói és tanítónői vizsgára, mely vizsga a minisztériumtól kinevezett állandó vizsgálóbizottság előtt történik. Sürgős esetben a gyorsírás és gépirás egy hónap alatt megtanulható. Ingyenes és biztos állásközvetítés. Írásmunkák készítése és sokszorosítás. Beiratások egész nap, kizárólag Rákóczi-ut 20. (előbb Rákóczi-ut 60.) Tájékoztatót küld az igazgatóság. Telefon 101-25.

Felkatalók
UTMUTATÓJA szabaddalmozáshoz, értékesítéshez nélkülözhetetlen.
Díjtalanul küldi:
Aron és Molnár
szabadalmi és értékesítési osztálya Budapest, VIII., József-körút 9. szám.

Soványság
Az egyedüli eredménytől kísért házi-szer a dr. William Hartly tanár amerikai erőtap-pora. Soványkai tartós, szép téltartidomokat nyernek. — **Hölgyek remek koblet.** Hat hét alatt 20 kiló gyarapodásért jótállást. Vérszegénység, gyengeség, idegesség ellen és gyomor-bajoknak nélkülözhetetlen tápszer. Kintutette: Chicago, Berlin, London, Hamburgban. Köszönő listáink Szászországban. Dobozonekint 1 írt. 10 kr. Használati utasítással. Főraktár Balázs Károly E. drogueria VII., Damjanich-utca 33. Telefon József 28-29.

Singer Jakab
Zálogcedulákat veszek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100 000 koronáig költségmentesen kiváltok és teljes értékét kifizelem.
SINGER JAKAB
ékezerkereskedő
BUDAPEST,
Király-utca 91. sz.
Isabella-utca sarkán.

Sérültek

A világhírű
Multiform-sérvkötő
szabadalom leírását ingyen és bérmentve küldjük. Kicsérlehető nyomlapok. Legfinomabb kiállítás, kényelmes viselet.
Sérvkötők
egyoldalu 6-8-10-12-15 kor.
kétoldalu 12-16-20-24-30 kor.
Műláb a leghető legjobban kivitelezésben műkéz a legelősebb kiállításban műtűző
Támgép, haskötő,
gummiharisnya stb. az új gyárunkban jóállással, mérték szerint készítenek. Nagy képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.
MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR
Budapest, VII., Rákóczi-ut 32. sz.
a Rókus-kórházzal szemben.
A vörös keresztre ügyeljünk!

Automobil és kerékpáralkatrész
fiókküzlötünket
Andrássy-ut 55. szám alatt nyitottuk meg, hol az eredeti gyári áron adjuk. Auto-osztályunk vezetővel **Láng Miklós** okt. gépészmérnökünkkel bíztuk meg.
Láng Jakab és Fia
kerékpár-nagykereskedők József-körút 41. Baross-tér 3. és Margit-körút 6.

Thurzó-Füred.
A déli Szepességnek egy remeke 61 fenyvesek közepette. Vasúti állomás Gölnyözvény, 572 méter. Posta és távírda helyben.
Elsőrangú klimatikus gyógyhely.
Vízgyógyintézet, vizkurát, inhalációk, dietás kurák, nap- és szabad fürdők, villanyozás és masszázs.
Mindenemű idegbajok, légzési, emésztési, vérkeringés, anyagcsere és más egyéb bajok ellen.
Igen vonzó hely, állandóan nyitva, szép tavaszi időjárással. Kihűtő konyha és olcsó ellátás. Elő- és utóidényben 30% július elejétől 6 héti tartózkodás után 60% áron pihen. Szobák egész időre olcsó ártalányban bérelhetők. — Állandó fürdőorvos: Vladár József dr.
Prospektussal szolgál a FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

Hirdetések

Mutter és Schranitz R.T.
szitaárny- és nemoz-posztógyárak magyarországi telepe
Budapest, X. Gyömrői-ut 80/36.
Ajánlja kész állapotban, tehát utólagosan tűzhorganyzással ellátott többször csavart gépedronyfonatait
Külső horganyozási
Csak a
mint tartósság tekintetében páratlan gyártmányt!
(Nem tévesztendő össze más fajta fonatokkal, melyek mind közönséges horganyozott drótból készülnek.) — Tűskés huzalok, sima huzalok, kettőshegyű szögek stb. igen jutányos áron. Árjegyzék és minták bérmentve és díjtalanul. Továbbá gyártanak:
Kerítésrácsok, kapuk és ajtók
a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, előnyös árak mellett. Költségvetések és tervezetek díjtalanul

EVŐESZKÖZÖK

ezüstből és alpacca ezüstből,
DISZTÁRGYAK, ALKALMI AJÁNDÉKOK
a legelőnyösebben
POLGÁR KÁLMÁN ÉKSZENTELEPÉN
Budapest, VI., Teréz-körút 5. szám, I. emelet.
VIDEKI MEGRENDELÉSEKRE KIVÁLÓ GONDOT FORDITOK.
ÁRJEGYZÉK 2000 RAJZZAL INGYEN ÉS BÉRMENTVE.